

Utbildningsförvaltningen
Malin Kvist
0171-625803
malin.kvist@enkoping.se

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Kvalitetsredovisning 1 2022

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden tackar för informationen

Beskrivning av ärendet

Som huvudman för Enköpings kommuns kommunala förskolor, grundskolor, gymnasieskola och vuxenutbildning ansvarar utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för att säkerställa att utbildningen genomförs i enlighet med skollag, läroplan och andra skolförfattningar. Enligt skollagen ska också ett systematiskt kvalitetsarbete genomföras både på huvudmannanivå och på enhetsnivå. Syftet är att säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet.

Denna rapport är en del av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och omfattar de mer "mjuka värdena" i verksamheternas olika läroplansuppdrag; områden som inte alltid är lätt mätbara. Förändringar beskrivs därför ofta i termer om märkbara förändringar, mer än i mätbara sådana. De målområden som följs upp är:

- Normer och värden
- Barns och elevers ansvar, delaktighet och inflytande
- Skolan och omvärlden/utbildningsval-arbete och samhällsliv
- Skola och hem

Som grund för rapporten ligger de fyra verksamhetschefernas rapporter för respektive utbildningsområde; Förskola, Grundskola, Gymnasieskolan, Vuxenutbildning och AME samt Enhet för stöd och utveckling (SoU). Verksamhetscheferna har i sin tur bearbetat och analyserat underliggande enheternas systematiska kvalitetsarbete. Samtliga verksamheter omfattas inte av alla läroplansdelar. Vilken verksamhet som berörs av respektive del kommer att framgå under varje rubrik.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad den 7 juni 2022

Kvalitetsredovisning 1 2022 – Huvudmannarapport

Kvalitetsredovisning - Förskola T1 2022

Kvalitetsredovisning – Grundskola T1 2022

Kvalitetsredovisning – Enheten för Gymnasieskola, vuxenutbildning och AME T1
2022

Kvalitetsredovisning – Westerlundska Gymnasiet

Kvalitetsredovisning - Externa utbildningar

Kvalitetsredovisning – Komvux

Kvalitetsredovisning – SoU T1 2022

Linda Lindahl
Förvaltningschef
Enköpings kommun

Maria Flinck-Thunberg
Verksamhetschef Stöd och utveckling
Enköpings kommun

Kvalitetsredovisning 1 2022 - Huvudmannarapport

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Förskola.....	3
3 Grundskola.....	5
4 Gymnasieskola	8
5 Vuxenutbildning	11
6 Stöd- och utvecklingsenheten	11
7 Förvaltningens slutsatser	14

1 Inledning

Som huvudman för Enköpings kommuns kommunala förskolor, grundskolor, gymnasieskola och vuxenutbildning ansvarar utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för att säkerställa att utbildningen genomförs i enlighet med skollag, läroplan och andra skolförfattningar. Enligt skollagen ska också ett systematiskt kvalitetsarbete genomföras både på huvudmannanivå och på enhetsnivå. Syftet är att säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet.

Denna rapport är en del av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och omfattar de mer "mjuka värdena" i verksamheternas olika läroplansuppdrag; områden som inte alltid är lätt mätbara. Förändringar beskrivs därför ofta i termer om märkbara förändringar, mer än i mätbara sådana. De målområden som följs upp är:

- Normer och värden
- Barns och elevers ansvar, delaktighet och inflytande
- Skolan och omvärlden/utbildningsval-arbete och samhällsliv
- Skola och hem

Som grund för rapporten ligger de fyra verksamhetschefernas rapporter för respektive utbildningsområde; Förskola, Grundskola, Gymnasieskolan, Vuxenutbildning och AME samt Enhet för stöd och utveckling (SoU). Verksamhetscheferna har i sin tur bearbetat och analyserat underliggande enheternas systematiska kvalitetsarbete. Samtliga verksamheter omfattas inte av alla läroplansdelar. Vilken verksamhet som berörs av respektive del kommer att framgå under varje rubrik.

2 Förskola

Normer och värden

I förskolans läroplan beskrivs inledningsvis för normer och värden att:

”Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.”

Utifrån tidigare identifierade utvecklingsområden/åtgärder lyfter förskolan vikten av att verksamheten fortsatt fokuserar på likvärdighets- och demokratiuppdraget. Rektorer beskriver hur arbetet med den gemensamma verksamhetsidén och arbetet med barnkonventionen bidragit till ett fördjupat innehåll i undervisningen. Verksamhetsidén fungerar som ett viktigt stöd i beslutsfattande och bidrar till en ökad samsyn och ett gemensamt förhållningssätt för förskolorna. Vidare lyfts hur undervisning och vistelse utomhus positivt medverkar till samtal om livsfrågor som t.ex. liv och död, då naturen gör detta synligt och hanterbart på ett naturligt sätt.

Andra processer, som är av stor betydelse för arbetets kvalité och progression är mottagandet av nya barn och familjer- att man i introduktionen skapar trygghet och tillit, att man tar till vara de vidgade perspektiv som mångfald av olika kulturer innebär och att pedagogerna är ytterst vaksamma kring hur barnen bemöter varandra utifrån våra olikheter t.ex. kön. Förskolan ska verka för att bryta normer, könsmonster och visa på det positiva med mångfald!

Det språkutvecklande arbetet tar också plats inom målområdet normer och värden t.ex. genom val av barnlitteratur som representerar mångfald och som kan ge stöd i att kunna möta och utmana barnen i de etiska frågorna.

Att kunna arbeta i mindre grupper är en framgångsfaktor i detta målområde.

Under året har förskolan arbetat med att utarbeta en gemensam mall för PDK (Plan mot Diskriminering och Kränkande behandling) i avsikt att planen ska bli en integrerad del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Olika typer av fortbildningsinsatser har genomförts, t.ex. Skolverkets specialpedagogik utbildning, som har bidragit till en ökad kunskap hos pedagogerna i hur de kan utveckla sin undervisning, vilken har gett positiv effekt på barngrupperna.

En digital arbetslagsutbildning genomförs, men är inte avslutad.

Förskolan lyfter följande åtgärder för det fortsatta arbetet:

- Fördjupat arbete av verksamhetsidén med syfte att öka likvärdigheten och tillhandahålla den förskola som Enköpings förskolebarn har rätt till.
- Fortsatt arbete med att utveckla de pedagogiska lärmiljöerna och då med fokus på utemiljöerna.
- Innan årets slut ska en gemensam mall för PDK (Plan mot Diskriminering och Kränkande behandling) ha tagits fram

Barns delaktighet och inflytande

I förskolans läroplan beskrivs inledningsvis för barns delaktighet och inflytande:

”Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.”

Förskolans verksamhetschef konstaterar att det i hög utsträckning sker ett arbete inom målområdet, då flertalet rektorer beskriver varierade former för arbetet med barns delaktighet och inflytande, men ser samtidigt att det vore önskvärt att även kunna mäta denna progression och frågar sig om det ens är möjligt? Inom målområdet lyfts språkets betydelse. Språket är centralt för hur barnen kan uttrycka sina åsikter

Ett begrepp som ofta benämns är ”demokratiska mötesplatser”. Begreppet bör tydliggöras – vad innebär det? Vilka miljöer ger barnen erfarenheter av att leva och handla demokratiskt? Vilka miljöer gör det möjligt för barn att utveckla sina förmågor utifrån läroplanens intentioner? Kan demokrati hos barn förstås på flera sätt än att utgå från majoritetsbeslut genom att rösta?

En annan fråga som väcks av verksamhetschefen är att flertalet rektorer beskriver hur pedagogerna observerar och följer barnens intresse och på så vis formar innehållet, helt i linje med vad läroplanen säger. En tänkbar risk i detta skulle dock kunna vara att pedagogerna följer barnens intressen, utan att ställa sig frågan; vad är det vi som pedagoger, utifrån våra olika målområden, behöver iscensätta för att göra barnen intresserade? Självklart behöver det inte ses som antingen eller, men verksamhetschefen pekar dock på att det kan vara så att pedagogerna i större utsträckning behöver ta makten över undervisningen, dock med fortsatt lyhördhet för barnens intressen. Förskolan har ett omfattande och mångfacetterat uppdrag som måste förstås på djupet för att alla på bästa sätt ska bidra till en likvärdig utbildning.

Alla arbetslag erbjuds nu en treårig webbaserad utbildning. Utbildningen utgår från boken Mångfaldens förskola- flerspråkighet, omsorg och undervisning (Anniqa Sandell-Ring).

Förskolan lyfter följande åtgärder för det fortsatta arbetet:

- Fortsatt fokus på att öka barns delaktighet och inflytande samt förskolans arbete inom området normer och värden.
- Fortsatt fördjupning kring förskolans demokratiuppdrag.
- Fokus på ett språkutvecklande arbete med utbildningssatsning Mångfaldens förskola.

Förskola och hem

I förskolans läroplan beskrivs inledningsvis för förskola och hem:

”För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.”

Förskolan har under året arbetat med två målområden inom ”förskola och hem” ; dels med hur vårdnadshavare kan ges större möjlighet till inflytande, dels med utvecklande av användandet av Infomentor.

Rektorerna anger att förskolorna i hög grad har ett fungerande samarbete med hemmen och beskriver många olika forum för samråd för vårdnadshavarna. Förskolorna har nu efter pandemin så smått kunnat övergå till fysiska möten med vårdnadshavare, men kommer också fortsättningsvis erbjuda vårdnadshavare dialog via digitala kanaler. Det som ses som en utmaning är hur förskolan kan bli en än mer intressant arena för vårdnadshavare att vara delaktig i. Att kommunicera vårdnadshavares egen förväntan gentemot förskolan och vad vårdnadshavare kan förvänta sig av förskolans utbildning, kan vara ett sätt att närma sig detta. Hur väl förskolan tydliggör och kommunicerar sitt uppdrag till vårdnadshavare är fortsatt en viktig förutsättning i arbetet med vårdnadshavares möjlighet till delaktighet. Att förskolan nu har en lärplattform har bidragit till att underlätta kommunikation mellan förskola och hem på många förskolor och rektorerna beskriver att förskolornas blogginlägg uppskattats av vårdnadshavarna. För flerspråkiga vårdnadshavare är det dock inte alltid det ultimata sättet. Där kan förskolorna se fördelar med fysisk dialog. Det finns ett fortsatt behov att utveckla användandet och Infomentors olika möjligheter. Rektorer lyfter att plattformen, av vissa vårdnadshavare, upplevs som svårnavigerad i exempelvis att lägga in scheman och anmäla frånvaro. Detta behöver ses över.

Förskolan lyfter följande åtgärder för det fortsatta arbetet:

- Fortsatt arbete med att ge vårdnadshavare möjlighet till inflytande och medverka vid utvärdering av utbildningen.
- Utvecklat användandet av Infomentor och dess olika möjligheter i dokumentationsarbetet samt se över om det går att åtgärda delar i systemet så att det upplevs som mer användarvänligt.

3 Grundskola

Normer och värden

I grundskolans läroplan beskrivs inledningsvis följande för normer och värden:

”Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.”

En trygg miljö är förutsättning för goda studieresultat. Skolornas fokus handlar ständigt om att utveckla det förebyggande och främjande arbetet och samtidigt upprätthålla befintliga rutiner för det åtgärdande arbetet. Ett åtgärdande arbete som alltid agerar direkt vid kännedom om situationer som inte motsvarar den förväntat trygga miljö som Enköpings skolor ska

upprätthålla för varje enskild elev. Skolenheternas resultatsammanställningar (som görs två gånger per läsår) ger bilden av trygga elever.

I verksamhetens egen enkät ("Ämneskollen"), som genomförs på samtliga kommunala grundskolenheter två gånger per läsår, visar resultatet att eleverna upplever att det är trivsamt stämning på lektionerna. På aggregerad nivå upplever mellan 70 % och 80 % (oavsett ålder på elev eller ämneslektion) att det är trivsamt stämning på lektionen. Generellt upplevs trivsamt något högre i de tidigare skolåren. Elevernas skattning av stämningen på lektionerna visar på aggregerad nivå ett fåtal ämnen som landar under siffran 3 på den fyrgradiga skalan.

Resultatet från egna enkäten "Ämneskollen" används i dialog mellan rektor och lärare för vidare analys och åtgärd vilket ger en bra grund för förbättringsarbete. Analys visar att verksamhetschef tillsammans med kommunens rektorer och lärare har åstadkommit en kulturförändring som möjliggör ständig förbättring utifrån devisen bedömning för lärande. Resultaten på enhetsnivå används i dialog i rektorsgruppen samt i dialog mellan rektor och verksamhetschef. I de grupper där nivån av trygghet/trivsamt stämning på lektionerna upplevs lägre finns på samtliga skolor en genomtänkt analys och riktade åtgärder.

Den upplevda trångboddheten är fortsatt en källa till oro. Fler barn/elever på samma yta innebär att elever upplever en större oro och otrygghet.

Verksamheten grundskola lyfter följande åtgärder inom området "Normer och värden":

- Skolinspektionens enkät är ett bra komplement till enheternas- och förvaltningens avstämning kopplat till trygghet och trivsel. Samtliga enheter kommer därför göra en analys av resultaten från enkäten. Analysen och dess resultat kommer att presenteras längre fram.

Elevers ansvar och inflytande

I grundskolans läroplan beskrivs inledningsvis följande för elevers ansvar och inflytande:

"De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen."

Rektorerna arbetar med att benämna och fördjupa dialogen kring begreppen ansvar och inflytande, begrepp som inte haft en självklar plats i den "gamla" skolan. Att eleven ser sig själv som ansvarig för sitt lärande är en förutsättning för det livslånga lärandet.

Elevers upplevelse av ansvar och inflytande är något som efterfrågas i "Ämneskollen". Resultatet visar fortsatt att elevernas skattning av möjligheten till inflytande och ansvar generellt är något lägre än hur de upplever stämningen i klassrummet. Den formella formen av forum, elevråd, finns på samtliga skolor och upplevs vara väl fungerande. Det är dock fortsatt så att undervisningssituationen och dess spelregler och ramar sällan hamnar på elevrådets agenda.

Verksamheten grundskola lyfter följande åtgärder kopplat till området "Elever ansvar och inflytande":

- Rektorsgruppen arbetar fortsatt med att förtydliga vad som egentligen menas med elevansvar och elevinflytande. Elevers ansvar och inflytande är en avgörande del i hur

verksamheten tar sig an den nya läroplanen med tillhörande kursplaner.

- En viktig åtgärd är att då ansvar och inflytande uppstår i lärandesituationer benämna det så att eleven förstår vad begreppen står för men även att återkommande, som en del i det vardagliga arbetet, benämna och föra dialog med eleverna kring begreppen.

Skola och hem

I grundskolans läroplan beskrivs inledningsvis följande för skola och hem:

”Skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.”

Samtliga rektorer upplever att kommunikation med hemmen är väl fungerande. Det dagliga mötet och en ständig vilja till delaktighet och insyn leder till goda relationer. Att möta vårdnadshavare i dialog är något som grundskolan ser som viktigt och fyller ett stort syfte.

Förvaltningen har under vårterminen genomfört en föräldraenkät för att undersöka vårdnadshavares förtroende för skolans arbete med:

- barnets kunskapsutveckling
- att skapa en trivsamt lektionsmiljö för mina barn
- att skapa en trivsamt rastmiljö för mitt barn
- information till vårdnadshavare gällande barnet

Enkäten skickades till samtliga vårdnadshavare i grundskola och svarsfrekvensen blev strax under 20 %. Utifrån det låga deltagandet är det svårt att dra några slutsatser.

Verksamheten grundskola lyfter följande åtgärder inom området "Skola och hem":

- Arbetet med att erbjuda en personligt anpassad och lätt tillgänglig information gällande det egna barnets utveckling fortsätter.
- Rektorsgruppen ska under året analysera resultatet på Skolinspektionens enkät (för vårdnadshavare) samt den egna föräldraenkäten.

Skola och omvärld

I grundskolans läroplan beskrivs inledningsvis följande för skola och omvärld:

”Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet i skolan. De ska också få underlag för att välja fortsatt utbildning. Detta förutsätter att den obligatoriska skolan nära samverkar med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och närsamhället i övrigt.”

Ett syfte som grundskolan har är att eleven med framtidstro och självkänsla ska ta sig an tiden efter skolan. Grundskolan har en avgörande roll i hur eleven utvecklar sin förståelse för och sin koppling till omvärlden.

Pandemin har senaste året gjort att det inte varit möjligt att genomföra de traditionella formerna av praktisk arbetslivsorientering (prao). Samtliga skolor har arbetat och utvecklat alternativa aktiviteter. Vissa av dessa aktiviteter kan i framtiden komma att ersätta delar av den traditionella formen av prao.

Samtliga skolor har en studie- och yrkesvägledning- /skola och omvärldsplan. Det skiljer sig dock mellan enheterna hur väl inarbetad den planen är.

Grundskolan genomför varje år en enkät gällande gymnasievalet. I enkäten ställs frågor gällande exempelvis om elever upplever sig säkra inför sitt gymnasieval, om de saknat någon information och vad som påverkat de i valet.

Andelen elever i år 9, läsåret 21/22, som upplever sig ganska säker eller helt säker inför sitt gymnasieval i mars månad var 76 %. Samma grupp elever skattade året innan sin egen upplevelse av säkerhet inför gymnasievalet till 48 %.

56 % av årskurs 8, läsåret 21/22, elever upplever sig ganska säker eller säker på vilket gymnasieprogram de kommer att välja nästa år och 52 % skulle känna sig ganska säkra eller säkra om de gjorde sitt gymnasieval idag.

På frågan "Saknade du någon information inför ditt gymnasieval?" svarade 90,5 att de inte saknade någon information.

Av de svarsalternativ som finns på enkäten gällande vad som varit viktigast i hur eleven valt är det fortsatt familjen som flest anger varit viktigast, 24,4 %. Studiebesök (15,8 %) hamnar på andra plats följt av kompisar (9,4 %) och studie- och yrkesvägledare (5,3 %).

Det är svårt att analysera skillnaden avseende hur stor del som känner sig säkra inför sitt gymnasieval jämfört med tidigare år då det handlar om få elever.

En förklaring kan vara kopplad till pandemin och dess påverkan som gjort att gymnasier varit tvungna att ändra rutiner för information och studiebesök kopplat till gymnasievalet.

Verksamheten grundskola lyfter följande åtgärder kopplade till området "Skola och omvärld":

- Riktningen för arbetet med "Skola och Omvärld" måste i allt större utsträckning omfatta samtlig personal på skolan. Det ska inte vara ett ensamarbete för den som bär SYV-uppdraget.
- Planen för Skola och Omvärld tillsammans med insatser kopplade till de reviderade kursplanerna och den nya läroplanen är fortsatt föremål för utveckling.

4 Gymnasieskola

Normer och värden

I gymnasieskolans läroplan beskrivs inledningsvis följande för normer och värden:

"Enligt skollagen ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling."

Vad gäller trygghet och studiero rapporterar verksamheten att elevernas svar på den trivselenkät som genomförs två gånger per läsår att de allra flesta känner sig trygga på skolan, även om tryggheten är som allra störst inom det program eleverna går på. Drygt 95% av eleverna på hela skolan uppger att de trivs och är trygga i skolan. Fortfarande kan grupper i allmänna utrymmen upplevas som stökiga men situationen har förbättrats efter ett riktat arbete.

Verksamheten konstaterar en generell ökning av anmälda kränkningar på de nationella programmen jämfört med för ett år sedan, men vid den tiden hade de flesta eleverna haft distansundervisning stor del av vintern. Verksamheten kommer att undersöka vad som döljer sig bakom siffrorna.

Avslutningsvis lyfter verksamheten de konsekvenser man ser från Covid 19-pandemin i form av sämre studieresultat, mående, motivation och närvaro. Många elever har mått väldigt dåligt

av dels pandemi, men framförallt av att inte kunna vara på plats i skolan samtidigt som en lång och oviss tid naturligtvis sätter sina spår. Elevhälsan har tillsammans med övrig personal fått hantera många elevers dåliga mående och detta arbete fortsätter då det psykosociala måendet generellt upplevs som sämre idag än för två år sedan. Skillnader mellan pojkar och flickor finns här även om orsakerna inte är helt klara. Verksamheten har också försökt fånga upp alla elever som visat tendenser till att ha ökad frånvaro eller sjunkande resultat. Just anmäld frånvaro är något verksamheten ser som problematiskt. Upplevelsen är att pandemin utnyttjas för att dölja ogiltig frånvaro. Detta område är tillsammans med studieresultat högprioriterat och kommer att leda till ett omtag i arbetet med att tidigt identifiera problematisk frånvaro.

Verksamheten betonar vikten av att vara uthållig i det förändringsarbete som genomförs. De åtgärder som verksamheten lyfter fram inom området Normer och värden är följande:

- Arbete för tidiga insatser vid all typ av frånvaro, det vill säga giltig såväl som ogiltig frånvaro
- Fortsatt arbete med värdegrund för att säkerställa att skola fortsatt är en plats att känna sig trygg och trivas på
- Arbeta med de regler som fanns innan pandemin om att mobiltelefoner som samlas in och fasta platser i klassrummet
- Verka för att utveckla samverkan med andra verksamheter kring elever som uppvisar exempelvis depression (BUP och SOC)

Elevers ansvar och inflytande

I gymnasieskolans läroplan beskrivs inledningsvis följande för elevers ansvar och inflytande:

”Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.”

Vad gäller elevers ansvar och inflytande så betonar verksamheten särskilt arbetet med att stärka elevers ansvar för sina studier då detta setts som en viktig del i att höja resultaten. Bland annat är studieträning ett prioriterat område för Westerlundska gymnasiet. Psykisk ohälsa i form av stress är ett område som eleverna själva identifierat att de behöver stöttning inom. Detta önskemål har mötts genom att prov delas upp på ett sätt som underlättar och genom extra studietillfällen.

Verksamheten konstaterar också att elever kommer ha stora utmaningar under en ganska lång tid framöver som en konsekvens av pandemin. Även om ett antal alternativ erbjuds för att stötta eleverna i form av extra anpassningar och tid så upplever man att eleverna inte alltid orkar ta emot hjälpen på grund av ett försämrat mående.

Ytterligare utmaningar i arbetet med att stärka elevers ansvarstagande för sina studier är de fall där elever väljer att ta ett arbete vid sidan av sina studier och övergången mellan gymnasieskolan och grundskolan mer generellt, där man behöver medvetandegöra eleverna om den förväntan som finns att eleverna ska ta ett stort ansvar för sina studier när de börjar gymnasieskolan.

Vad gäller inflytande på skolan så beskriver verksamheten att det finns en systematik kring elevers inflytande med klassråd, elevprogramråd, skolråd och matråd som är väl fungerande. Genom dessa forum möjliggörs att eleverna får förståelse för beslut som fattas och deras idéer kan få genomslag.

Samtidigt konstaterar verksamhetschef att förutsättningar för inflytande på den egna lektionen och kursen generellt är mindre. En anledning till det är den tidspress som finns vid genomförande av kurser som gör att lärare behöver styra mer för att säkerställa att innehåll hinns med och att elever hinner lära sig så mycket som möjligt.

Ett annat mål i arbetet med elevers ansvar och inflytande är att de ska utveckla sin vilja att bidra till en fördjupad demokrati samt stärka tilltron till sin förmåga att kunna påverka. Verksamheten lyfter att man under våren arbetat mycket med demokratifrågor givet att det är valår. Bokbord och politiska debatter har genomförts vilket är en stor och viktig del i att medvetandegöra eleverna om de demokratiska möjligheter och rättigheter de har och kommer att ha i livet.

Följande åtgärder identifieras av verksamheten kopplat till Elevers ansvar och inflytande:

- Påbörjat arbete kring enkätuppföljning av kursavstämning samt trygghet och trivsel ska fortsätta
- Arbetet med studieträning/studieteknik behöver fortsätta för att stärka eleverna i arbetssätt och ansvar
- Att fortsätta arbeta förebyggande kring psykisk ohälsa, stärka eleverna i tilltro till egen förmåga och fokus på närvaro är prioriterade områden.
- Mer samarbete med grundskolorna för att dels förbereda eleverna inför gymnasieskolan och dels för att gymnasieskolan ska medvetandegöras om vad som kan förväntas av de nya eleverna
- Revidera elevhälsoplanen för att hitta vägar till snabbare identifiering av våra elevers olika behov.

Utbildningsval - arbete och samhällsliv

I gymnasieskolans läroplan beskrivs inledningsvis följande för utbildningsval – arbete och samhällsliv:

”Gymnasieskolan ska nära samverka med de obligatoriska skolformerna, arbetslivet, universiteten och högskolorna samt med samhället i övrigt. Detta krävs för att eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet och få underlag för val av kurser inom utbildningen och för vidare studier eller yrkesverksamhet. Det är särskilt viktigt att skolan samarbetar med arbetslivet om yrkesutbildningen.

Genom att arbetslivet fortlöpande förändras när det gäller behovet av kompetens och rekrytering av arbetskraft inom olika områden har studie- och yrkesvägledning i vid mening stor betydelse. Universitet och högskolor, arbetsförmedlingar, näringsliv samt arbetsmarknadens parter och branschorganisationer har därför viktiga roller i informationen till skolan och eleverna.”

Vad gäller Utbildningsval - arbete och samhällsliv lyfter Westerlundska gymnasiet har ett de har ett inarbetat årshjul för marknadsförings-/informationsaktiviteter gällande utbildningsval och programutbud gentemot grundskolans elever och vårdnadshavare.

En viktig funktion för elevernas utbildningsval för vidare arbete och samhällsliv är studie- och yrkesvägledningen (SYV). Tillgängligheten till syv har ökat för eleverna.

Följande åtgärder identifieras av verksamheten kopplat till målområdet Utbildningsval - arbete och samhällsliv:

- Westerlundska gymnasiet vill fortsätta utveckla och tydliggöra samarbetet med grundskolan så eleverna får information för att kunna göra underbyggda val till gymnasieskolan.

- Ett prioriterat område på verksamhetsnivå är intern samverkan mellan gymnasieskolan, KAA och vuxenutbildningen. Här pågår ett arbete som initierades i slutet av 2021 och fortsätter under året.

5 Vuxenutbildning

Utbildningsval - arbete och samhällsliv

I vuxenutbildningens läroplan beskrivs inledningsvis följande för utbildningsval – arbete och samhällsliv:

"En elev i vuxenutbildningen kan ha behov av att kombinera studier i flera av de skolformer som ingår i vuxenutbildningen. Det förutsätter att det finns en nära samverkan mellan de olika skolformerna. Vuxenutbildningen ska även samverka med verksamheter som hör till arbetslivet, yrkeshögskolan, folkhögskola och universitet och högskola samt med samhället i övrigt. Detta krävs för att eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet samt underlag för val av kurser inom utbildningen och för vidare studier eller yrkesverksamhet. Genom att arbetslivet fortlöpande förändras när det gäller behov av kompetens och rekrytering av arbetskraft inom olika områden har studie- och yrkesvägledning i vid mening stor betydelse för eleven. Det är särskilt viktigt att vuxenutbildningen samarbetar med arbetslivet när det gäller yrkesutbildning."

Verksamheten lyfter bland annat behov av att utveckla marknadsförings- och informationsinsatser för att bättre informera och nå elever som är i behov av vuxenutbildning om vilka studievägar som är tillgängliga.

En viktig funktion för elevernas utbildningsval för vidare arbete och samhällsliv är studie- och yrkesvägledningen (SYV). Tillgängligheten till studie- och yrkesvägledning (SYV) har ökat för eleverna samtidigt då utmaningar kvarstår bland annat då behovet är stort samtidigt som vissa i behov av SYV inte använder sig av den.

En del i vuxenutbildningens uppdrag är att samverka med andra myndigheter, skolor och universitet för att hjälpa eleverna i deras utbildningsval. Ett utvecklingsområde kopplat till detta är förbättrat samarbete med Västerås folkhögskola och Arbetsförmedlingen.

De åtgärder som lyfts av verksamheten kopplat till målområdet Utbildningsval - arbete och samhällsliv är bland annat följande:

- Fortsätta arbetet med ökad tillgänglighet och samverkan med andra aktörer, främst med Arbetsförmedlingen och Västerås folkhögskola.
- Utveckla marknadsförings- och informationsinsatserna
- Fortsatt utveckling av intern samverkan mellan gymnasieskolan, KAA och vuxenutbildningen. Här pågår ett arbete som initierades i slutet av 2021 och fortsätter under året. Arbetet innefattar både samverkan mellan SYV, gymnasieskolan och KAA samt interna marknadsföringsinsatser.

6 Stöd- och utvecklingsenheten

Normer och värden

För stöd- och utveckling (SoU) i sin helhet lyftes i tidigare uppföljning vikten av att belysa frågor kring normer och värden i hela enheten. Detta för att skapa en gemensam riktning, samsyn och förståelse för uppdraget. Alla enheter inom SoU arbetar både direkt och indirekt med uppdraget som ges i läroplanens kapitel 2:1 normer och värden. Indirekt genom att vara

goda förebilder ute i verksamheterna, direkt genom det egna arbetet kring läroplanens mål.

En märkbar utveckling är att det hos medarbetarna finns en ökad medvetenhet kring det gemensamma uppdraget och den betydelse arbetet med detta har för att stötta barn och ungdomar i deras utveckling. Att hålla arbetet levande för att därigenom alltmer omsätta uppdragen i praktisk handling är fortsatt viktigt.

Från såväl elevhälsan som modersmålsenheten beskrivs också att arbetet med läroplanens kapitel 1 och 2 har intensifierats. Detta utifrån att det har identifierats att det finns ett behov av förankring men också för att de förändringar som kommer i och med Lgr 22.

Elevhälsan har arbetat kring mål och förväntningar för alla verksamma professioner, men även för specifika yrkesgrupper. Enheten har problematiserat för att synliggöra vad som görs utifrån uppdragen gällande normer och värden och hur detta arbete synliggörs. Av avgörande betydelse är samarbetet mellan enhetschef för elevhälsan/elevhälsan och rektorerna, ett samarbete som delvis förbättrats genom elevhälsochefs större synlighet i rektorsmöten och närmande mellan elevhälsochef och enhetschef för grundskolestöd. Samarbetet har förstärkt medvetenheten om att elevhälsan och grundskolestöd inte kuggar i varandra och att detta tyvärr påverkar kvalitén negativt på insatser för eleverna.

För modersmålsenheten har tidigare nulägesanalyser visat att normer och värden inte varit synligt i arbetet på samma sätt som läroplanens kursplaner. Detta har därför uppmärksammats och aktivt lyfts fram i arbetet tillsammans med medarbetarna i kompetensutvecklingsinsatser.

Inom verksamhetsgrenen stöd- och utveckling (SoU) som helhet, har kapitel 1 och 2 lyfts vid gemensam konferens. Fokus har varit de tillägg och förändringar som nu görs i Lgr 22. Behov av samverkan och samsyn i detta uppdrag har identifierats och arbetet är under utveckling.

Många av de fortbildningsinsatser som genomförts i forsknings- och utvecklingsenhetens (FoU) regi, har satt fokus på de gemensamma värdegrundsuppdragen i Läroplanens kap. 1 och 2. Bland annat har ett pedagogiskt seminarium, "Den utforskande spiralen", där samtliga pedagoger från förskola till vuxenutbildning hade möjlighet att delta, genomförts. Seminariet handlade om ett förhållningssätt som ska bidra till att förändringsarbete utgår från barnets/elevens behov. Enheten har också deltagit i projekt kring skolfrånvaro.

Slutrapport för forskningscirkeln "Forskningslitteracitet, likvärdighet och segregation" kommer under hösten. Åtgärderna som där presenteras förväntas ge fördjupade kunskaper kring likvärdighet och segregation för vidare arbete för en likvärdig skola.

SoU har identifierat följande åtgärder kopplat till området "Normer och värden":

SoU i sin helhet

Arbetet med att förankra och tydliggöra det gemensamma uppdraget i läroplanens kap. 1 och 2 ska fortgå och fördjupas.

Elevhälsan

- Se över hur kompetenser nyttjas i ett förebyggande och främjande arbete.
- Göra en förflyttning från arbete på individnivå till mer förebyggande och främjande insatser på grupp-och organisationsnivå.
- Fortsatt arbete med att se över hur kompetens och tid, inom ramen för elevhälsoarbetet i skolan används, och vad som bäst gagnar eleverna.
- Arbeta fram och dela goda exempel för kvalitetssäkring och ökad likvärdighet mellan grundskolestöd och elevhälsan.
- Intensifiera samarbetet med rektorerna t.ex. tydliggöra roll enhetschef (arbetsgivare) och roll rektor (uppdragsgivare).

- Vara en del av slutförandet och rapporten av projektet "Främjande av skolnärvaro".
- Fortsatt vara en aktiv samarbetspart i arbetet "Nära Vård".

Modersmål

- Inför införandet av kommande läroplan Lgr 22- se över att nuvarande arbete ligger i linje med det nya innehållet i kommande läroplan.
- Implementera ny strategi för studiehandledning tillsammans med grundskolestöd.

FoU

- Slutrapportera forskningscirkeln "Forskningslitteracitet, segregation och likvärdighet" och driva arbetet med de åtgärder som föreslås.

Elevers ansvar och inflytande

Modersmålsundervisningen sker utanför ordinarie skoltid, vilket i sig förutsätter ett personligt ansvarstagande av eleven. Det kan innebära konflikter med aktiviteter och andra intressen som ligger på fritiden. Undervisning sker till största del på plats i en grupp eller "en till en" men även fjärrundervisning förekommer. Den påskyndade digitala kommunikationen har satt elevers ansvarstagande/delaktighet och pedagogers förmåga att understödja dessa processer på prov. Modersmålsenheten lyfter vidare att verktyg saknas när det gäller att identifiera märk- eller mätbara effekter för modersmålsundervisningen gällande elevens bild av undervisningen t.ex. trivsel, trygghet, meningsfullhet och möjlighet att påverka undervisningens innehåll. Det är en information som behöver förmedlas vid övergångar mellan olika stadier och till fortsatt utbildning efter grundskola.

Elevhälsans förebyggande och främjande arbete handlar mycket om att sätta eleven i fokus - att lyhört lyssna in dennes behov, tankar och önskningsar och därmed, genom delaktighet, förstärka elevens möjlighet att utifrån ålder och mognad ta ansvar för sitt liv. För att utveckla elevers delaktighet arbetar elevhälsan med framtagande av en digital elevhälsoenkät.

Trygghetsarbetet lyfts som ett arbete på enhetsnivå som skapar delaktighet och möjlighet att påverka för elev. Trygghetsarbetet, där främst kurator är involverad från elevhälsans del, uppvisar stora skillnader på enhetsnivå gällande hur långt man kommit i att utveckla detta arbete, vilka effekter arbetet ger och hur eleverna involveras i arbetet.

Sedan tidigare är elevers ansvar och delaktighet ett område som identifierats som ett angeläget fortbildningsområde. Forsknings- och utvecklingsenheten (FoU) har fått uppdraget att se över möjligheterna till fortbildning. Ännu har ingen lämplig kompetensutvecklingsinsats hittats.

SoU har identifierat följande åtgärder kopplat till "Elevers ansvar och inflytande":

- För modersmålsundervisningen gäller det att fortsatt arbeta med att skapa möjligheter och rutiner för elevernas delaktighet och ansvarstagande. För att få en nulägesbild kring elevers upplevelse av de mer mjuka värdena som känslan av delaktighet, trygghet och trivsel m.m. måste enheten skapa ett utvärderingsverktyg.
- Elevhälsan arbetar vidare med att implementera den digitala elevhälsoenkäten. Vidare kan nya medarbetare behöva stärkas i att ge utrymme för eleven att uttrycka sina tankar i mötet med elevhälsan.
- FoU fortsätter att bevaka möjligheten till fortbildning inom området.

Skola och hem

En god kontakt med elevernas vårdnadshavare är av stor och avgörande betydelse för elevens mående och kunskapsinhämtning. Modersmåls lärarna har en viktig roll som informationskanal mellan skola och hem. En modersmåls lärare är oftast den första kontakten

familjen har med skolan. Modersmåslärare är också ofta den medarbetare som följer eleven genom flera stadier i grundskolan, och blir därmed en nyckelperson i elevens skolgång och i samarbetet med vårdnadshavare. För modersmåsläraren blir det viktigt att inte bara ha fokus på kunskapsutvecklingen, utan även på trivsel och eventuella indikationer som visar att insatser behöver göras.

Under nuvarande läsår har signaler framkommit att samverkan mellan hemmet och modersmålsenheten också måste beröra de frågor som rör ryktesspridning kring orosanmälningar från skolan till socialtjänsten. Ett klargörande möte har genomförts mellan socialtjänst, modersmålsenheten, elevhälsan och integrationsenheten.

Vidare bör modersmåsläraren ha kunskap om var man som vårdnadshavare kan få stöd och utbildning om skolsystemet eller socialtjänsten. Att ta vara på och utveckla modersmåslärarens kompetenser i dessa avseenden, men även att tydliggöra och avgränsa uppdraget är ett utvecklingsområde.

Elevhälsans samarbete med vårdnadshavare är till viss del lagstadgat, men även insatser av mer frivillig karaktär är viktiga att genomföra i dialog med vårdnadshavarna. I samarbetet med vårdnadshavare har elevhälsan identifierat flera utvecklingsområden. Det första är behovet av att stärka den gemensamma medvetenheten kring hur svåra samtal med vårdnadshavare utformas. Vidare lyfts osäkerhet kring anmälningar till socialtjänsten, brister i skolornas hantering av elever med skyddad identitet, bristfällig information till elevhälsan vid skolans in- och utskrivning av elever. Den medicinska ansatsen har identifierat att det på några skolor är lokaler som inte rymmer elev och vårdnadshavare vid gemensamma möten.

Utvecklingsområden som SoU har identifierat för området "Skola och hem" är:

Modersmålsenheten

- Utifrån den analys som gjorts behöver modersmåslärarna stärkas, men också avgränsas, i sitt "brobyggande uppdrag". Samarbetet med övriga funktioner på respektive skolenhet måste tydliggöras, bland annat gällande
 - Hur informationsöverföring ska ske till och från t.ex. ansvarig mentor och skolledning
 - När och hur elevhälsan ska kopplas in
- Modersmålsenheten bör vidare vara aktivt deltagande när det gäller att vara med och ta ansvar för och påverka processer kommunalt och regionalt inom området Skola och hem

Elevhälsan

- En gemensam mall för svåra samtal med vårdnadshavare ska tas fram
- Eventuella tveksamheter kring orosanmälningar klarläggas
- Samtal med rektorer om gemensam hantering av in- och utskrivning av elever
- Lyfta problematiken kring GDPR information som skickas via mejl gällande elever samt se över och skapa en rutin för hantering av elever med sekretess för att säkra skyddet och tryggheten för barnet och hemmet
- Översyn av mottagningslokaler för elevhälsan personal ute på respektive enhet

7 Förvaltningens slutsatser

Behovet av att utveckla huvudmannens systematiska kvalitetsarbete har uppmärksammats i tidigare kvalitetsrapporter och ligger som en åtgärd i utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens årsplan 2022. Förhoppningen är att den utveckling av SKA-arbetet som bedrivs under året ska få genomslag i början av 2023. Behovet av utveckling är extra

stort när det kommer till uppföljningen av de mjuka värdena som behandlas i denna rapport då dessa inte är enkelt mätbara. Här behöver ett arbete göras under hösten 2022 för att tillsammans med verksamheterna identifiera hur läroplanens mjukare målområden ska kunna omsättas till något som kan följas över tid, om än i form av märkbara snarare än mätbara tendenser. Under hösten kommer också resultatet av forskningscirkeln "Forskningslitteracitet, likvärdighet och segregation" presenteras i form av en rapport och bli en del av det vidare arbetet.

Kopplat till utvecklingen av SKA-arbetet är också hanteringen av det underlag Skolinspektionen presenterar i Skolenkäten kring de målområden rapporten omfattar. Skolenkäten har inte använts och analyserats av verksamheterna inför denna rapport och är därför inte med rapporten. Inför fortsatt arbete kommer förvaltningen att se över om och hur dessa resultat kan användas.

Ett ytterligare utvecklingsområde som identifierats är behovet av en tydligare uppföljning av de åtgärder som identifierats i tidigare kvalitetsredovisningar. I dagsläget görs inte detta så systematiskt och tydligt som vore önskvärt på huvudmannanivå.

Analys av skillnader mellan pojkar och flickor fanns för första gången med som en analysfråga i anvisningarna till enheterna. Någon analys har inte levererats så detta behöver efterfrågas ännu tydligare från förvaltningen.

Två sedan tidigare identifierade förbättringsområden är andelen behöriga förskollärare i förskolan samt fördelningen av dessa mellan de olika enheterna. Detta både utifrån såväl kvalitets- som likvärdighetsaspekter. Enköping ligger långt under medel i jämförelse med Sveriges kommuner när det gäller andelen behöriga förskollärare och uppvisar tyvärr en nedåtgående trend. I nuläget har de kommunala enheterna 33% behöriga förskollärare i genomsnitt. Samtidigt finns också stora skillnader mellan enheterna när det gäller tillgång till förskollärare, där landsortsförskolorna generellt har ett sämre rekryteringsläge. Flera aktiviteter för att stimulera rekrytering och fördelning pågår. Arbetet följs på huvudmannanivå.

Gymnasieskolan beskriver att det finns utmaningar när elever går från grundskolan till gymnasieskolan. Det finns dels utmaningar i hur eleverna ges information inför sitt gymnasieval så att de kan göra ett välgrundat val, dels finns också utmaningar i hur eleverna förbereds på bästa sätt i övergången. När eleverna kommer till gymnasieskolan förväntas de ta ett stort ansvar för sina studier. Det påbörjade arbetet med gemensamma SYV-möten behöver fortsätta utvecklas likaså behöver grundskolan och gymnasieskolan mötas i förväntningar i hur eleverna ska förberedas inför ny skolform med nya kursplaner, läroplansmål och lärare. SKR-projektet "Fullföljd utbildning" syftar också till att komma längre i arbetet med övergångar och avhopp.

Gymnasieskolan beskriver att man ser konsekvenser av pandemin i form av försämrat mående hos elever, försämrad motivation och närvaro som påverkats negativt. Många elever har mått dåligt av pandemin och framförallt av att inte kunna vara på plats i skolan. Förskolan och grundskolan har inte beskrivit några konsekvenser av pandemin kopplat till de mjuka värden som följs upp i den här rapporten.

Uppföljningen kring läroplanens avsnitt, som handlar om barns/elevs delaktighet och inflytande, visar på att det finns utmaningar för samtliga skolformer inom det området. Förskolan beskriver att arbetet har kommit långt men att det finns utmaningar i att hitta balans mellan barns delaktighet och inflytande och pedagogernas ansvar för förskolans undervisning. Grundskolan lyfter att det fortsatt är en utmaning att undervisningssituationen och dess ramar sällan kommer på elevrådets dagordning. För gymnasieskolan beskrivs att det är svårt att

skapa bra förutsättningar för inflytande på den egna lektionen och kursen. En anledning till det är den tidspress som finns vid genomförande av kurser.

Under vårterminen har förvaltningen genomfört en föräldraenkät för att undersöka vårdnadshavares förtroende för skolans arbete inom ett antal områden. Enkäten skickades till samtliga vårdnadshavare i grundskola och svarsfrekvensen blev strax under 20 %. Utifrån den låga svarsfrekvensen är det svårt att göra bra analyser. Under vårterminen har också Enköpings kommunala skolor varit med och besvarat Skolinspektionens skolenkät. Även där finns en enkät som vänder sig till vårdnadshavare i grundskola. Svarsfrekvensen på den uppskattas till 24 %. De båda enkäterna ställer frågor inom samma områden. Förvaltningen behöver utvärdera de båda enkäterna. Utvärderingen ska visa om båda enkäterna behövs eller om det räcker med den som kommer från Skolinspektionen vartannat år. Vidare behöver förvaltningen fundera på hur svarsfrekvens på den här typen av enkäter kan öka.

Vikten av utveckla förebyggande och främjande arbete inom framförallt normer och värden lyfts av flera verksamheter, bland annat elevhälsan. Det är ett fortsatt angeläget område att arbeta vidare med.

Kvalitetsredovisning - Förskola T1 2022

Förskola

Innehållsförteckning

1	Normer och värden	3
2	Barns delaktighet och inflytande	4
3	Förskola och hem.....	6

1 Normer och värden

Nuläge och resultat

Identifierade utvecklingsområden/åtgärder från T1 och T3 2021

- Fortsatt fördjupat arbete av vår verksamhetsidé med syfte att öka likvärdigheten och vilken förskola Enköpings förskolebarn har rätt till.
- Fortsatt fördjupat arbete med barnkonventionen och barns rätt
- Fortsatt arbete med att utveckla de pedagogiska lärmiljöerna
- Undersöka hur vi kan få likabehandling/trygghetsplaner att vara en integrerad del i det systematiska kvalitetsarbetet.
- Fortsatt följa den digitala utbildningens effekter för nya arbetslag
- Identifiera kompetensinsats för pedagoger inom området, normöverskridande beteenden

Förskolornas undervisning och arbete inom målområdet normer och värden har som tidigare ett fokus på likvärdighet och demokratiuppdraget. Flertalet rektorer beskriver hur barnkonventionen och vår gemensamma verksamhetsidé bidragit till ett fördjupat innehåll i undervisningen, exempelvis har någon rektor beskrivit hur verksamhetsidén fungerar som ett stöd inför olika typer av beslutsfattande.

Vad det gäller lärmiljöns betydelse har flera rektorer beskrivit att utemiljön har fått en mer påtaglig betydelse i undervisningen, att vistas i naturen bidrar till barnens funderingar kring bland annat livsfrågor som liv och död, vilka i naturmiljö görs synliga och hanterbara på ett naturligt sätt.

Flera rektorer beskriver introduktionens betydelse av nya barn/familjer som viktigt i att skapa trygghet och tillit.

Någon rektor beskriver att mångfalden av olika kulturer på förskolan får oss att få syn på olikheter och att de hjälper oss att berika och få nya perspektiv. Men det kan även uppstå krockar då etiska dilemma kan utmana oss. Ett exempel är att vi behöver vara uppmärksamma på hur barnen bemöter varandra i form av att utesluta pga. av ex kön. Som en rektor beskriver, – Här blir förskolan en viktig arena för att bryta normer, könsmonster och visa på det positiva med mångfald.

Det språkutvecklande arbetet tar också plats inom målområdet normer och värden och som en av rektorerna beskriver, -Främst genom val av barnlitteratur som representerar mångfald har på ett genomtänkt vis gett ett bra stöd att kunna möta och utmana barnen i de etiska frågorna. Arbetet med att få vår PDK (plan mot diskriminering och kränkande behandling) att vara en integrerad del i det systematiska kvalitetsarbetet är igång och flera av rektorerna beskriver detta arbete men kallar det för olika saker så som, likabehandling och trygghetsplaner. Flertalet rektorer beskriver organisationens bidrag/påverkan att dela in barnen i mindre grupper ger positiv effekt i arbetet inom målområdet.

Olika typer av fortbildningsinsatser har givits så som exempelvis Skolverkets specialpedagogik utbildning som med stöd av statsbidrag har bidragit till en ökad kunskap hos pedagogerna i hur de kan utveckla sin undervisning, vilken har gett positiv effekt på barngrupperna.

Vi kan ännu inte se effekt på den digitala arbetslagsutbildningen, vi får återkomma när vi vet mer.

Analys

Av skollagen framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barnen ska inhämta kunskaper och värden. Förskolans utbildning ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de demokratiska värderingar det svenska samhället vilar på. Vidare ska förskolan spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s barnkonvention. Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnens bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter. Inga större avvikelser/förändringar i verksamheten från föregående år. Förskolans arbete inom målområdet är ett av de områden som det läggs stort fokus på. Vi kan utläsa detta genom att vi har förhållandevis få kränkingsanmälningar. Att arbeta fördjupat och över tid ser vi är en framgångsfaktor. Målområdet låter sig inte så lätt mätas, det vi däremot kan se är tecken på barns förändrade kunnande i form av barns handlingar. Flera av rektorerna beskriver sitt arbete med PDK (plan mot diskriminering och kränkande behandling) men kallar det för olika saker, vilket gör att vi innan årets slut ska ha tagit fram en gemensam mall för detta arbete. Med anledning av att det är ett lagkrav samt att vi behöver stärka likvärdigheten. Då flera rektorer tidigare har lyft hur viktigt det är med ett gemensamt förhållningssätt i arbetet inom målområdet kan jag nu se tecken på att vår gemensamma verksamhetsidé bidrar till en ökad samsyn och för förskolorna ett gemensamt förhållningssätt. Arbetet kommer att fortsätta att utmana då fördjupningen ligger i likvärdighets begreppet, demokratiuppdraget samt barnens rätt till att leka, förundras och känna framtidstro.

Åtgärder

- Fortsatt fördjupat arbete av vår verksamhetsidé med syfte att öka likvärdigheten och vilken förskola Enköpings förskolebarn har rätt till.
- Fortsatt arbete med att utveckla de pedagogiska lärmiljöerna och då med fokus på våra utemiljöer.
- Innan årets slut ska en gemensam mall för PDK ha tagits fram, arbetet är påbörjat. Detta med anledning av vad vi tidigare beskrivit, vikten av att det ska vara en integrerad del i det systematiska kvalitetsarbetet.

2 Barns delaktighet och inflytande

Nuläge och resultat

Identifierade utvecklingsområden/åtgärder från T1 och T3 2021

- Fortsatt fokus på att öka barns delaktighet och inflytande samt förskolans arbete inom området normer och värden.
- Fördjupning kring förskolans demokratiuppdrag fortsätter och en utbildningsinsats med ett första steg för rektorer planeras till HT-21/VT22

Med avstamp i förskolans demokratiuppdrag organiserar vi utbildningen så att den genomsyras av delaktighet och inflytande på alla nivåer. Olika demokratiska former ska bidra till barns intresse och ansvarskänsla för samhället i stort. Förskolan kan vara en föregångare i att stärka barnens position i samhället. Detta ser vi även kopplar till nämndmålet: *Skapa förutsättningar för delaktighet i samhällsutvecklingen och tilltro till demokratin*. Jag kan se tecken på att detta arbete sker i hög utsträckning på våra förskolor då flertalet rektorer

beskriver varierade former för arbetet med barns delaktighet och inflytande.

Även inom detta målområde lyfts språkets betydelse och som någon rektor beskriver om språkets betydelse utifrån att många av barnets förmågor grundar sig i att man har ett rikt språk som man kan göra sig förstådd för att på så vis kunna få inflytande och vara delaktiga i utformningen av utbildningen i förskolan.

Fördjupning kring förskolans demokratiuppdrag har givits rektorerna och har mer fungerat som inspiration och utbildning.

OM demokrati - Demokrati som kunskapsinnehåll,

GENOM demokrati- Demokratiska utbildningsformer och erfarenheter och

FÖR demokrati det vill säga, stärka demokratin i samhället

Analys

Rektorerna beskriver hur barnen görs delaktiga och får inflytande i verksamheten, här behöver vi fortsatt fördjupa vårt arbete. Tänkbara frågeställningar till pedagoger och rektorer kan vara: Vad innebär begreppet ”demokratiska mötesplatser”? Vilka miljöer ger barnen erfarenheter av att leva och handla demokratiskt? Vilka miljöer gör det möjligt för barn att utveckla sina förmågor utifrån läroplanens intentioner? Kan demokrati hos barn förstås på flera sätt än att utgå från majoritetsbeslut genom att rösta? En utmaning är att faktiskt se tecken på om barnen har fått ett mer reellt inflytande och att bli mer delaktiga, hur kan vi mäta det? Går det ens att mäta? En annan fråga som väcks hos mig är att flertalet rektorer beskriver hur pedagogerna observerar och följer barnens intresse och på så vis formar innehållet, helt i linje med vad läroplanen säger. Förskollärare ska ansvara för att varje barn- får ett reellt inflytande över arbetssätt och innehåll.

Det jag kan se som en tänkbar risk i detta, med det inte sagt att det är så, är att pedagogerna följer barnens intressen utan att ställa sig frågan; vad är det vi som pedagoger utifrån våra olika målområden behöver iscensätta för att göra barnen intresserade? Så klart behöver det inte ses som antingen eller men utifrån som jag tolkar så tänker jag att pedagoger i större utsträckning behöver ta *makten* över undervisningen men för den skull inte på bekostnad av barnens intressen, utan mer ansvara för att utmana barnen i att utveckla sina olika förmågor utifrån de olika målområdena.

Lpfö 18 lyfter värden som ska präglade verksamheten, demokrati, delaktighet, alla människors lika värde samt vikten av att utveckla svenska och andra språk.

Vårt samhälle idag speglar en ökad mångfald och kunskap om flerspråkiga barns socialisation, identitetsskapande, lärande och utveckling blir allt mer viktigt. Förskolan har ett omfattande och mångfacetterat uppdrag där vi ser det viktigt att tillsammans förstå på djupet för att bidra till en likvärdig utbildning. Språket är centralt i hur barnen kan uttrycka sina åsikter och ges möjlighet till inflytande. Som jag tidigare nämnt så erbjuds nu alla arbetslag en treårig webbaserad utbildning. Utbildningen utgår från boken Mångfaldens förskola- flerspråkighet, omsorg och undervisning (Anniqa Sandell-Ring) Alla medarbetare har fått varsitt ex. av boken och förskolorna har olika startdatum för när de påbörjar utbildningen.

Åtgärder

- Fortsatt fokus på att öka barns delaktighet och inflytande samt förskolans arbete inom området normer och värden.
- Fortsatt fördjupning kring förskolans demokratiuppdrag.

- Fokus på ett språkutvecklande arbete med utbildningssatsning Mångfaldens förskola.

3 Förskola och hem

Nuläge och resultat

Identifierade utvecklingsområden/åtgärder från T1 och T3 2021

- Att fortsatt undersöka hur vi kan arbeta med att ge vårdnadshavare möjlighet till inflytande och medverkan vid utvärdering av verksamheten.
- Utveckla användandet av Infomentor och dess olika möjligheter i dokumentationsarbetet.

Området förskola hem är det läroplansområde som saknar mål men har riktlinjer.

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen. Förskolorna har ett väl fungerande samarbete med hemmen och Infomentor ses mer som ett självklart verktyg, bloggfunktionen används numer i hög utsträckning vilket uppskattats av våra vårdnadshavare. Rektorer lyfter även introduktionen av barn och familjer betydelse för att skapa relation till hemmet. Rektorerna beskriver många olika forum för samråd för vårdnadshavarna. Förskolorna har så smått kunna övergå till fysiska möten med vårdnadshavare men kommer fortsättningsvis erbjuda vårdnadshavare dialog via våra digitala kanaler. Det finns fortsatt utmaningar i att öka intresset hos vårdnadshavarna att ta del av förskolans arbete, arbete pågår i att hitta former för samverkan som förväntas att öka vårdnadshavares intresse och engagemang.

Analys

Sammantaget beskriver rektorerna att förskolorna i hög grad har ett fungerande samarbete med hemmen. Det som ses som en utmaning är hur förskolan kan bli en än mer intressant arena för vårdnadshavare att vara delaktig i. Att fortsatt undersöka vidare hur förskolan kan öka intresset hos vårdnadshavare kan vara av intresse. Att kommunicera vårdnadshavares egen förväntan av förskolan och vad vårdnadshavare kan förvänta sig av förskolans utbildning, kan vara ett sätt att närma sig detta. Hur väl förskolan tydliggör och kommunicerar sitt uppdrag till vårdnadshavare är fortsatt en viktig förutsättning i arbetet med vårdnadshavares möjlighet till delaktighet. Att förskolan nu har en lärplattform har bidragit till att underlätta kommunikation mellan förskola och hem på många av våra förskolor och rektorerna beskriver att förskolornas blogginlägg uppskattats av vårdnadshavarna. Men det är inte alltid det ultimata sättet för våra flerspråkiga vårdnadshavare, där kan förskolorna fortsatt se fördelar med fysisk dialog. Det finns ett fortsatt behov att utveckla användandet och Infomentors olika möjligheter. Rektorer lyfter att plattformen av vissa vårdnadshavare upplevs som svårnavigerad i exempelvis att lägga in scheman och anmäla frånvaro. Detta behöver vi se över.

Åtgärder

- Att fortsatt undersöka hur vi kan arbeta med att ge vårdnadshavare möjlighet till inflytande och medverkan vid utvärdering av utbildningen.
- Utveckla användandet av Infomentor och dess olika möjligheter i dokumentationsarbetet samt se över om det går att åtgärda delar i systemet så att det upplevs som mer användarvänligt.

Kvalitetsredovisning - Grundskola T1 2022

Grundskola

Innehållsförteckning

1	2.1 Normer och värden	3
2	2.3 Elevers ansvar och inflytande	4
3	2.4 Skola och hem	5
4	2.6 Skola och omvärld	7
5	Uppföljning av kommunala mål	8

1 2.1 Normer och värden

Nuläge och resultat

Att enkelt beskriva skolornas aktiviteter i relation till uppnådda mål inom Normer och Värden låter sig inte så lätt göras. En trygg miljö är förutsättning för goda studieresultat. I ett alltmer polariserat samhälle har skolans roll inom detta område aldrig varit viktigare.

Skolornas fokus handlar ständigt om att utveckla det förebyggande och främjande arbetet och samtidigt upprätthålla befintliga rutiner för det åtgärdande arbetet. Ett åtgärdande arbete som alltid agerar direkt vid kännedom om situationer som inte motsvarar den förväntade trygga miljön som Enköpings skolor ska upprätthålla för varje enskild elev.

Arbetet med att inventera, snabbt analysera och åtgärda kränkande behandling är väl fungerande. Enheternas resultatsammanställningar (2 ggr/år) ger bilden av trygga elever. Resultaten blir desamma gällande elevernas upplevelse av trivsam stämning på lektionerna i den enkät som förvaltningen administrerar (Ämneskollen) 2 ggr/år.

Resultatet från Ämneskollen på aggregerad nivå visar att på frågan "Det är trivsam stämning på lektionen" (eleverna svarar på samma fråga för samtliga ämnen) så upplever mellan 70% till drygt 80% att det är trivsam stämning på lektionen, oavsett ålder på elev och oavsett ämneslektion som skattas. Generellt upplevs trivsamt ngt högre i de tidigare skolorna.

I de grupper där nivån av Trygghet/Trivsam stämning på lektionerna upplevs lägre finns på samtliga skolor en genomtänkt analys och riktade åtgärder.

Trygghetsplanen är på samtliga skolor ett levande dokument, ett dokument som systematiskt revideras.

På grund av mjukvaruproblem har den planerade implementeringen av process gällande anmälan av kränkande behandling dröjt och kommer att verkställas vid läsårsstart 2022/2023. Samtliga skolor använder sig från och med läsårsstart av den digitala plattformen pro Renata för anmälan av kränkning till huvudman.

Analys av orsaker bakom resultaten

Att elever upplever skolan som en trygg plats har inte med tur och tillfällighet att göra. Det handlar om ett medvetet arbete såväl förebyggande som åtgärdande. I dialog med rektorerna ges bilden av att trygghetsplanen är ett levande dokument som gör positiv skillnad.

Åtgärdande insatser finns på såväl individ som grupp nivå utifrån det nuläge som inventerats. Analysen gör gällande att såväl förebyggande som åtgärdande arbete fungerar och att förebyggandedelen är föremål för fortsatt utveckling.

Elevernas skattning av stämningen på lektionerna visar på aggregerad nivå ett fåtal ämnen som landar under siffran 3 på den fyrgradiga skalan. Resultatet av ämneskollen används i dialog mellan rektor och lärare för vidare analys och åtgärd vilket ger en bra grund för förbättringsarbete. Att föra dialog kring personligt ansvar för uppkommet resultat är i många fall ett känsligt område. Analysen visar att verksamhetschefen tillsammans med kommunens rektorer och lärare har åstadkommit en kulturförändring som möjliggör ständig förbättring utifrån devisen bedömning för lärande. Att samtala om det personliga resultatet är idag för majoriteten av rektorer och lärare en självklarhet utan koppling till skuld, skam och försvar. Resultaten på enhetsnivå används i dialog i rektorsgruppen samt i dialog mellan rektor och verksamhetschef.

Den upplevda trångboddheten är fortsatt en källa till oro. Fler barn/elever på samma yta innebär att elever upplever en större oro och otrygghet.

Åtgärder

Som ett komplement till enheternas- och förvaltningens avstämning kopplat till trygghet och trivsel kommer samtliga enheter att arbeta med analys av skolinspektionens enkät vars svar blev tillgängliga efter deadline för denna rapport.

De system och rutiner vi har på enhets- och förvaltningsnivå är väl inarbetade.

Vad gäller rådande läge med upplevd trångboddhet så känns det fortsatt ansträngt då det påverkar kvaliteten i verksamheterna och då även attraktionskraften för Enköping som skolkommun.

2 2.3 Elevers ansvar och inflytande

Nuläge och resultat

Elevernas upplevelse av ansvar och inflytande inventeras två gånger/år i Ämneskollen. Elevernas skattning av möjligheten till inflytande och ansvar är fortsatt generellt något lägre än hur de upplever stämningen i klassrummet.

Rektorerna arbetar med att benämna och fördjupa dialogen kring begreppen ansvar och inflytande, begrepp som inte haft en självklar plats i den "gamla" skolan. Rektorsgruppen har under året läst och vid två tillfällen arbetat med frågor kopplade till Jacques Ranciere "Den okunnige läraren". Frågeställningar som varit föremål för dialog och diskussion kopplas till insikten att det naturliga lärandet under livstid handlar om att lära sig själv utan lärare samt det faktum att alla kan lära sig allt...med väldigt få undantag.

Den formella formen av forum, elevråd, finns på samtliga skolor och upplevs vara väl fungerande. Det är fortsatt så att undervisningssituationen och dess spelregler och ramar sällan hamnar på agendan.

Analys av orsaker bakom resultaten

Med en mer än hundraårig tradition av att läraren är den som bestämmer hur eleven ska lära sig och hur denne ska visa vad den kan så är det en stor utmaning att på bred front och med uppriktig vilja arbeta för att eleven äger sitt lärande. Inflytande förutsätter ansvar och vice versa. Ansvar utan inflytande skapar en känsla av bakbundenhet, att göra för någon annan och som någon annan vill och inflytande utan ansvar leder till ett samhälle styrt av lokala Facebookgrupper. Då framtiden ter sig än mer osäker än någonsin är frågor om inflytande och delaktighet helt avgörande för såväl individen som dess samhälle. Att eleven ser sig själv som ansvarig för sitt lärande är en förutsättning för det livslånga lärandet. Rektorsgruppen arbetar fortsatt med att förtydliga vad vi egentligen menar med elevansvar och elevinflytande: Hur ser vi att det förekommer och i vilken omfattning? Vår gemensamma uppfattning är att i de klassrum som fungerar bäst så fungerar även ansvar och inflytande utan att det för den skull benämns som just detta.

Åtgärder

Arbetet är igång och trots att det är ett prioriterat område är det svårt att beskriva enskilda insatsers effekt. Elevers ansvar och inflytande är en avgörande del i hur vi tar oss an den nya läroplanen med tillhörande kursplaner. En viktig åtgärd är att då ansvar och inflytande uppstår i lärandesituationer verkligen benämna det så att eleven förstår vad begreppen står för men även att återkommande benämna och föra dialog med eleverna kring begreppen - inte som en

happening utan som en återkommande del i det vardagliga arbetet. Området är en betydande del av det kommande arbetet med reviderade kursplaner. Frågan om hur vi kan göra det väsentliga bedömbart istället för att som de senaste 170 åren endast tillskriver det enklast mätbara betydelsen av att vara viktigast ger energi men är inte helt oproblematiskt. Att på allvar göra skillnad innebär att gå före vilket för med sig såväl misstänksamhet som oro då det bryter mot det vi alla känner till, den egna skoltiden. Arbetet med reviderade kursplaner och fokus på att våga bryta den gängse formen för skola som i mångt och mycket bygger på vanföreställningen att lika för alla är jämlikt är fortsatt i fokus för rektorsgruppens arbete.

3 2.4 Skola och hem

Nuläge och resultat

Samtliga rektorer upplever att kommunikation med hemmen är väl fungerande. Förvaltningen genomförde under våren en föräldraenkät. Enkäten skickades till samtliga vårdnadshavare (drygt 7500). Antalet svar som inkom var 1470.

Vårdnadshavare skattade frågorna på en 8 gradig skala där 1 är lägst och 8 högst.

Frågorna som vårdnadshavare svarade på var:

Jag har förtroende för min skolas arbete med mitt barns kunskapsutveckling

Jag har förtroende för min skolas arbete med att skapa en trivsamt lektionsmiljö för mina barn

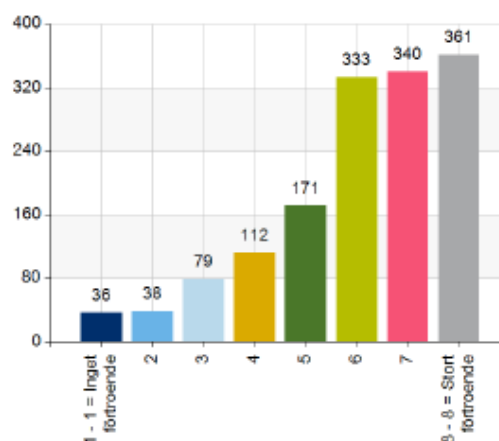
Jag har förtroende för min skolas arbete med att skapa en trivsamt rastmiljö för mitt barn

Jag har förtroende för min skolas information till mig som som vårdnadshavare gällande mitt barn.

Jag har förtroende för min skolas arbete med mitt barns kunskapsutveckling

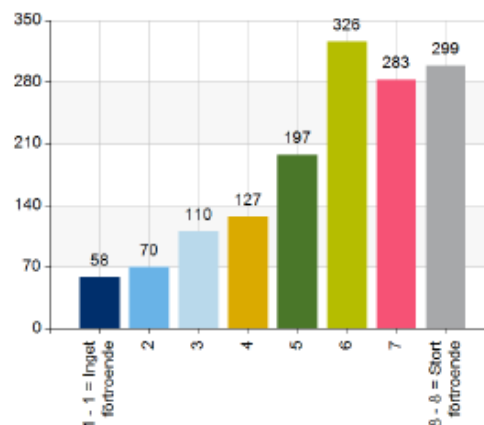
Namn	Antal	%
1 - 1 = Inget förtroende	36	2,4
2	38	2,6
3	79	5,4
4	112	7,6
5	171	11,6
6	333	22,7
7	340	23,1
8 - 8 = Stort förtroende	361	24,6
Total	1470	100

Statistik	
Medelvärde	6,07
Median	6

Jag har förtroende för min skolas arbete med att skapa en trivsamt lektionsmiljö för mitt barn

Namn	Antal	%
1 - 1 = Inget förtroende	58	3,9
2	70	4,8
3	110	7,5
4	127	8,6
5	197	13,4
6	326	22,2
7	283	19,3
8 - 8 = Stort förtroende	299	20,3
<i>Total</i>	<i>1470</i>	<i>100</i>

Statistik

Medelvärde 5,68

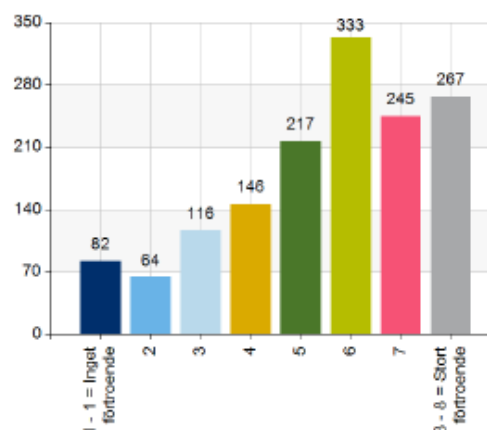
Median 6

Svarsfrekvens

100% (1470/1470)

Jag har förtroende för min skolas arbete med att skapa en trivsamt rastmiljö för mitt barn

Namn	Antal	%
1 - 1 = Inget förtroende	82	5,6
2	64	4,4
3	116	7,9
4	146	9,9
5	217	14,8
6	333	22,7
7	245	16,7
8 - 8 = Stort förtroende	267	18,2
<i>Total</i>	<i>1470</i>	<i>100</i>

Statistik

Medelvärde 5,49

Median 6

Svarsfrekvens

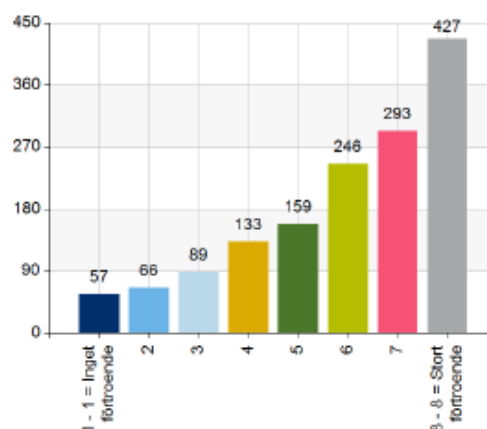
100% (1470/1470)

Jag har förtroende för min skolas information till mig som vårdnadshavare gällande mitt barn

Namn	Antal	%
1 - 1 = Inget förtroende	57	3,9
2	66	4,5
3	89	6,1
4	133	9
5	159	10,8
6	246	16,7
7	293	19,9
8 - 8 = Stort förtroende	427	29
Total	1470	100

Statistik	
Medelvärde	5,94
Median	6

Svarsfrekvens	
100% (1470/1470)	

Analys av orsaker bakom resultaten

Det dagliga mötet och en ständig vilja till delaktighet och insyn leder till goda relationer.

Det är svårt att utifrån den genomförda enkäten göra någon analys eller dra några slutsatser.

En tendens i samhället är att högre krav ställs från vårdnadshavare på enskilda anpassningar för det egna barnet. Vi välkomnar de högt ställda förväntningar som vårdnadshavare har och väljer att mötas i dialog.

Åtgärder

Pandemin har skyndat på utvecklandet av former/forum för dialog med och information till hemmen. Arbetet med att erbjuda en personligt anpassad och lätt tillgänglig information gällande det egna barnets utveckling fortsätter.

Rektorsgruppen kommer under året att analysera Skolinspektionens enkät vars svar tillkännagavs efter deadline för denna rapport.

4 2.6 Skola och omvärld

Nuläge och resultat

Syftet med skolan är inte att elever ska klara av skolan. Syftet är att skola är att eleven med framtidstro och självkänsla ska ta sig an tiden efter skolan. Skolan har en avgörande roll i hur eleven utvecklar sin förståelse för och sin koppling till omvärlden.

Pandemin har senaste året omöjliggjort de traditionella formerna av PRAO. Samtliga skolor har arbetat och utvecklat alternativa aktiviteter. Vissa av dessa aktiviteter kan i framtiden komma att ersätta delar av den traditionella PRAOn.

Samtliga skolor har en SYV- /Skola och Omvärldsplan och det skiljer mellan enheterna hur väl inarbetad den planen är.

Andelen elever i år 9 som upplever sig ganska säker eller helt säker inför sitt gymnasieval i mars månad var 76%. Samma grupp elever skattade året innan sin egen upplevelse av säkerhet inför gymnasievalet till 48%.

56% av årets årskurs 8 elever upplever sig ganska säker eller säker på vilket gymnasieprogram de kommer att välja nästa år och 52% skulle känna sig ganska säkra eller säkra om de gjorde sitt gymnasieval idag.

På frågan "Saknade du någon information inför ditt gymnasieval?" svarade 90,5 att de inte saknade någon information.

Av de svarsalternativ som finns på enkäten är det fortsatt familjen(24,4%) som varit viktigast för hur eleven valt. Studeibesök(15,8%) hamnar på andra plats följt av Kompisar(9,4%) och SYV(5,3%).

Dialog med "Ung företagsamhet" har återupptagits då det nu finns en ansvarig person kopplad till grundskola.

Analys av orsaker bakom resultaten

Avvikelsen är svår att analysera då det rör sig om ett 10-tal elever.

En förklaring kan vara kopplad till pandemin och dess påverkan som gjort att gymnasier varit tvungna att ändra rutiner för information och studiebesök kopplat till gymnasievalet.

Åtgärder

Riktningen för arbetet med Skola och Omvärld måste i allt större utsträckning omfatta samtlig personal på skolan. Det ska inte vara ett ensamarbete för den som bär SYV-uppdraget. Planen för Skola och Omvärld tillsammans med insatser kopplade till de reviderade kursplanerna och den nya läroplanen är fortsatt föremål för utveckling.

5 Uppföljning av kommunala mål

Andelen elever i årskurs 9 som upplever sig trygga i valet av gymnasieprogram

Indikator

Indikator	Nuläge 2021	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen elever i årskurs 9 som upplever sig trygga i valet av gymnasieprogram	76	90 %	80 % <	80 % >

Kvalitetsredovisning - Enheten för Gymnasieskola, vuxenutbildning och AME T1 2022

Enheten för Gymnasiet, vuxenutbildning och
AME

Innehållsförteckning

1	Normer och värden	3
2	Elevers ansvar och inflytande	3
3	Utbildningsval - arbete och samhällsliv.....	3
4	Uppföljning av kommunala mål	4

1 Normer och värden

Nuläge och resultat

Enheten för gymnasiet, vuxenutbildningen och AME innefattar ett brett område som på olika sätt arbetar med normer och värden. Detta utifrån individernas ålder, behov och verksamheternas styrdokument och mål.

Läroplanen för gymnasieskolan anger de normer och värden som eleverna bör utvecklat under gymnasietiden. WGY har ett förankrat värdegrundsarbete kopplat till detta- se WGYs kvalitetsredovisning.

När det gäller vuxenutbildningen finns inte *normer och värden* som ett övergripande mål

Analys

se WGYs kvalitetsredovisning.

Åtgärder

Gymnasieskolan: Fortsätta arbetet kring värdegrund, studieteknik, tydliggörande pedagogik samt språkutvecklande arbetssätt. Hålla fast vid strukturer och arbetsgrupp för det förebyggande och akuta arbetet på skolan där fokusområden varit trygghet, studiero samt trivsel.

Se WGYs kvalitetsredovisning för detaljerad information om åtgärder.

2 Elevers ansvar och inflytande

Nuläge och resultat

WGYs ledord: Se - Utmana - Stötta har tagits fram för att signalera vad WGY står för. Studieträning är ett prioriterat område på WGY. Psykisk ohälsa i form av stress är identifierat som ett område där eleverna önskar stöttning vilket WGY arbetar kontinuerligt kring. Se WGYs kvalitetsredovisning för fördjupad information om nuläget.

När det gäller vuxenutbildningen finns inte *elevers ansvar och inflytande* som ett övergripande mål.

Analys

Se analys i WGYs kvalitetsredovisning.

Åtgärder

Påbörjat arbete fortsätter kring enkätuppföljning av kursavstämning samt trygghet och trivsel. Arbetet med studieträning/studieteknik fortsätter för att stärka eleverna i arbetssätt och ansvar. Att fortsätta arbeta förebyggande kring psykisk ohälsa, stärka eleverna i tilltro till egen förmåga och fokus på närvaro är prioriterade områden. För detaljerad information, se WGYs kvalitetsredovisning.

3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv

Nuläge och resultat

WGY har ett inarbetat årshjul för marknadsförings-/informationsaktiviteter gällande

utbildningsval och programutbud på WGY gentemot grundskolans elever och vårdnadshavare.

Vuxenutbildningen i Enköping tillhandahåller utbildning i svenska för invandrare (SFI), komvux som särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå, komvux på grundläggande och gymnasial nivå samt yrkesutbildningar. Studierna erbjuds i olika former; klassrums- eller distansundervisning. Eleverna kan också välja att läsa i en annan kommun än Enköping. En utmaning i att marknadsföra alla utbildningsmöjligheter är identifierad.

En viktig funktion för elevernas utbildningsval för vidare arbete och samhällsliv är studie- och yrkesvägledningen (SYV). Tillgängligheten till syv har ökat för eleverna. Samverkan med WGY och externa aktörer, Arbetsförmedlingen och Västerås folkhögskola, har påbörjats.

Analysf

Arbete som identifierades under ht-21 fortsätter nu under 2022. Samverkan och marknadsföringsinsatser med grundskolan, mellan gy, KAA samt vuxenutbildningen.

Efter pandemin varvas nu digitala möten med fysiska möten. Vi ser vikten av att återuppta fysiska möten för relations- och samsynsskapande men även en vinst i att genomföra vissa möten digitalt.

Se WGYs samt vuxenutbildningens kvalitetsredovisningar för detaljerad analys.

Åtgärder

Viktigt för WGY att fortsätta samarbetet med grundskolan så eleverna får information för att kunna göra underbyggda val till gymnasieskolan.

Vuxenutbildningen kommer fortsätta arbetet med ökad tillgänglighet och samverkan med andra aktörer, främst Arbetsförmedlingen och Västerås folkhögskola.

Marknadsföringsinsatser och utveckling av vuxenutbildningen ska fortsätta. Se vuxenutbildningens kvalitetsredovisning för detaljerad information om åtgärder.

Ett prioriterat område på verksamhetsnivå är intern samverkan mellan gymnasieskolan, KAA och vuxenutbildningen. Här pågår ett arbete som initierades i slutet av 2021 och fortsätter under året. Arbetet innefattar både samverkan mellan SYV, gy och KAA samt interna marknadsföringsinsatser.

På förvaltningen deltar vi med enheter från grundskola, gymnasieskola, KAA samt vuxenutbildningen i utvecklingsprogrammet "Fullföljd utbildning". Vår förhoppning är att vi i förlängningen ska förhindra onödiga avhopp och problematisk skolfrånvaro samt att programmet ska leda till återgång till studier för de som står utan gymnasieutbildning idag.

För detaljerade åtgärder, se WGYs samt vuxenutbildningens kvalitetsredovisningar.

4 Uppföljning av kommunala mål

Andel av Jobbcentrums deltagare som skrivs in på vuxenbildning efter 6 månader

Under året 2021 så gick 16 av totalt 112 till studier och av dessa var även ett fåtal KAA som gick åter till gymnasiet. Senaste 6 månader är siffran 7 av 80 total, varav 1 till gymnasiet så $6/80 = 7,5\%$

Ungefär en fjärdedel av deltagarna vid Jobbcentrum är kvalificerade för vuxenutbildning. Av resterande deltagare så finns det en väldigt stor andel som inte har förmåga att studera på grund av olika anledningar. Sett till individens egen vilja är det också en betydligt större andel

av deltagarna som önskar gå mot arbete. Förslag på yrkesutbildning, möjlighet till folkhögskola etc kan vara alternativ att fokusera på framöver.

Indikator

Indikator	Nuläge 2021	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andel av Jobbcentrums deltagare som skrivs in på vuxenutbildning efter 6 månader	7,5 %	50 %	>= 40 %	< 40 %

Andelen inskrivna på Jobbcentrum som går från försörjningsstöd till studier, praktik eller arbete inom tolv månader

Senaste uppgift är: 53 % (senaste 12 månader) 84 av 158

Indikator

Indikator	Nuläge 2021	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen inskrivna på Jobbcentrum som går från försörjningsstöd till studier, praktik eller arbete inom tolv månader	53 %	100 %	>= 50 %	< 50 %

Andelen deltagare som går till arbete eller studier efter avslut i kommunala arbetsmarknadsåtgärder

Av avslutade i AMEs åtgärder är senast mätning 63% (mätt på tertial 1). 22 av 35 personer har gått till arbete eller studier. En tydlig anledning är att fler har större stödbehov då deltagarna i huvudsak kommer tilldelade från försörjningsstöd där de som matchar mot AF:s insatser i rusta och matcha främst ska fördelas dit i första hand och JC tar emot personer med större utmaningar (fysisk och psykisk ohälsa, rehab-behov, långvarig arbetslöshet, NPF-problematik och svag utbildningsbakgrund).

Indikator

Indikator	Nuläge 2021	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen deltagare som går till arbete eller studierefter avslut i kommunala arbetsmarknadsåtgärder	63 %	80 %	>= 60 %	< 60 %

Kvalitetsredovisning - Enheten för Gymnasieskola, vuxenutbildning och AME T1 2022

Westerlundska Gymnasiet

Innehållsförteckning

1 Normer och värden	3
2 Elevers ansvar och inflytande	5
3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv.....	7

Bilagor

Bilaga 1: Trivselenkät vt-22

Bilaga 2: Trivselenkät IM 21_22

Bilaga 3: Stöd och hjälp

Bilaga 4: affischer-vardegrund-v4 (2)

Bilaga 5: Värdegrundsarbete på WGY årsplan

Bilaga 6: SYV- årsplanering 21-22 reviderad Daniel

1 Normer och värden

Nuläge och resultat

På WGY går idag cirka 1300 elever. Vi arbetar kontinuerligt med värdegrundsarbete och har en treårsplan (bifogas) för att säkerställa att alla elever arbetar aktivt med värdegrundsfrågor. Uppstarten sker i årskurs 1 med "LikaOlika" och arbetet fortsätter därefter under elevens tre år på skolan. Varje program genomför aktiviteter fortlöpande under hela skoltiden för att eleverna ska få arbeta med olika värdegrundsfrågor. Det gäller både i undervisningen och vid temadagar. Vår elevhälsa har ett nära samarbete med arbetslagen och engageras i både temadagar och fungerar som rådgivare åt personalen. För oss är det viktigt att alla elever känner sig sedda och får hjälp och stöd när de behöver. Från start i åk1 har vi en aktivitetsdag där de nya eleverna får möjlighet att lära känna varandra med olika typer av samarbetsövningar och på flera program är även äldre elever med. Pandemin har fortsatt begränsat denna möjlighet men fler kontaktytor har under läsåret kunnat tas mellan elevgrupper.

Höst och vår genomförs en trivselenkät, där elevernas upplevelse av trygghet och studiero efterfrågas. IM genomför en egen trivselenkät. Enkäterna har de senaste åren visat att eleverna trivs och känner sig trygga både på skolan men framför allt inom sitt program. Fortfarande kan grupper i allmänna utrymmen upplevas som stökiga men efter en stor samlad insats under december har situationen lugnat ned sig markant.

Allmänna utrymmen ter sig av naturliga skäl som mer utmanande rörande trygghet och trivsel. Då vi, som en effekt av pandemin, upplevt en ökad elevfrånvaro är arbetet runt allmänna utrymmen viktigt. Elever får inte dras till kompisar under lektionstid.

Kränkninganmälningar upprättas om det framkommer att elever på något sätt känner sig kränkta.

Mobiltelefoner ska normalt samlas in inför varje lektion och detta kommer vi fortsätta trycka på behovet av.

Fasta platser i klassrummen i åk 1 och 2 är en ambition vi har och som i många fall även genomförs.

Under det gångna läsåren har elevernas psykosociala mående prövats hårt. Många elever har mått väldigt dåligt av dels pandemi men framförallt av att inte kunna vara på plats i skolan. Elevhälsan har tillsammans med övrig personal fått hantera många elevers dåliga mående och detta arbete fortsätter då det psykosociala måendet generellt upplevs som sämre idag än för två år sedan. Skillnader mellan pojkar och flickor finns här även om orsakerna inte är helt klara. Det finns stora mörkertal.

Analys

Elevernas trygghet är mycket viktigt för att bra grund för inläring ska finnas. Vårt värdegrundsarbete har genom åren haft löpande effekt. Elevernas enkätsvar vittnar om att de allra flesta känner sig trygga på skolan även om tryggheten är som allra störst inom det program eleverna går på. 95-96% av eleverna på hela skolan uppger att de trivs och är trygga i skolan. Rörande kränkningar ser vi en generell ökning på de nationella programmen jämfört med för ett år sedan, men vid den tiden hade de flesta eleverna haft distansundervisning stor del av vintern. Vi kommer undersöka vad som döljer sig bakom siffrorna. Ett svar är att vi tydliggjort när anmälningar ska ske.

Värdegrundsarbetet kommer alltid fortsätta vara ett prioriterat område.

Även om läsåret kunnat genomföras på plats ser vi tyvärr stora negativa effekter hos elever beträffande mående och studiemotivation.

Istället för att enbart utvärdera elevernas upplevelser av trygghet och trivsel (bifogas) har vi även utvärderat vilken typ av stöd eleverna i åk 1 och 2 efterfrågar (bifogas). 23% uppgav att stresshantering behövs. Detta framgår även i trivselenkäten. Eleverna upplever stress vilket går i linje med det vi upplever både kring mående och studieresultat. Arbete kring studieteknik samt vanor och val är viktigt.

Som en effekt av pandemin ser vi att studieresultat, mående, motivation samt närvaro påverkats negativt. En lång och oviss tid sätter naturligtvis sina spår. Vi har försökt fånga upp alla elever som visat tendenser till att ha ökad frånvaro eller sjunkande resultat. Just anmäld frånvaro är något vi ser som problematiskt. Upplevelsen är att pandemin utnyttjas för att dölja ogiltig frånvaro. Detta område är tillsammans med studieresultat högprioriterat och kommer leda till ett omtag i arbetet med att tidigt identifiera problematisk frånvaro.

Den psykiska ohälsan är oroande och mer omfattande än tidigare.

Trots ovan nämnda utmaningar har eleverna vittnat om stor trygghet och trivsel vilket måste tillskrivas arbetet med värdegrund. Tydliggörande pedagogik samt språkutvecklande lärande i kombination med engagemang från personalen har givit vid handen att trivsel med lärare, skolkamrater och bilden av WGY som en välkomnande skola får väldigt höga resultat.

Våra nya ledord - Se, Utmana och Stötta har implementerats. Dessa ord beskriver kärnfullt vad vi på WGY vill leva upp till och något som eleverna ska förvänta sig av oss.

WGY är en skola för alla oavsett förutsättningar och bakgrund!

Åtgärder

Att hålla i och hålla ut är något vi beslutat oss för att göra beträffande förändringsarbetet vi just nu genomför. Detta läsår har vi arbetat väldigt hårt med att revidera bl a arbetet med giltig frånvaro. Dvs frånvaro som är anmäld men förmodligen är ett sätt att dölja ogiltig frånvaro. Hög frånvaro i kombination med stora pedagogiska utmaningar under pandemin är de enskilt största orsakerna till de studieresultat vi idag ser hos våra, framför allt, äldsta elever. Vilka orsaker som finns till frånvaro, bristande motivation, psykisk ohälsa, upplevd stress är något hela skolan arbetar med för att få fatt i.

Vårt värdegrundsarbete är oerhört viktigt då WGY är en stor skola med många människor i omlopp varje dag. Skolan ska även fortsatt vara en plats att trivas och känna sig trygg i. Missar vi värdegrunden kommer vårt arbete med att öka måluppfyllelsen att misslyckas.

Vi fortsätter vårt arbete med tidiga insatser vid frånvaro. Utveckling av elevhälsoplanen är ett område vi arbetar med. Allt för att snabbare kunna sätta in rätt åtgärder när behov identifieras. Tidiga samtal med elevhälsa vid frånvaro är eftersträvaransvärt. Likaså sjukintyg där elever anmäler sig som sjuka ofta.

Vi måste arbeta med de rutiner/regler vi hade innan pandemin som innebar att alla elever i åk 1 och 2 hade fasta platser i klassrummet och mobiltelefoner samlades in. Vi måste arbeta mer målmedvetet med att "skola in" våra nya elever så att steget mellan åk 9 och gymnasiet inte blir så svårt som vi nu upplever att många upplever. De första veckorna i åk 1 ska handla om vanor och val.

En önskad åtgärd är samarbete med regionen och socialtjänst kring det ökande antalet elever som känner oro, olust, uppvisar depression, har mörka tankar och beskriver uppgivenhet inför framtiden. Dessa elever ökar i antal och önskar hjälp utan att riktigt veta med vad. Vi har svårt att täcka dessa elevers behov av hjälp och kötider till vården/psykiatri är lång. Tidigare

samarbeten har stannat av.

Undervisning kring hedersproblematik kommer fortsätta på IM tills vidare. Önskvärt är att arbetet kommer spridas till hela skolan.

Arbetet med materialet "Machofabriken" ska fortsätta på identifierade program för att arbeta med de olika kulturer som idag råder inom olika branscher.

Studieträning/studieteknik, hälsosamtal, läs och skrivscreeningar kommer även fortsättningsvis vara högprioriterat på WGY.

Arbetet med våra ledord: Se - Utmana - Stötta kommer fortsätta då dessa ord ramar in hur vi vill arbeta på WGY.

2 Elevers ansvar och inflytande

Nuläge och resultat

Vi arbetar kontinuerligt med studieträning. I detta arbete samarbetar lärare, elevhälsa, SYV och skolledning. Eleverna tränar på att utveckla sina olika förmågor för att lyckas bättre i sitt skolarbete och i sin vardag. Följande fem områden ingår i studieträningen:

Vanor & val, motivation, studieteknik, studieplanering och stress.

Den psykiska ohälsan har berörts. Stress är ofta relaterad till skoluppgifter samt oro för riskerad examen. Därför erbjuder fortfarande skolan den populära frukostmatten där elever ges möjlighet att arbeta extra 90 minuter per vecka. Vi erbjuder även extra engelska och svenska utanför schemat för att öka elevernas möjligheter att ligga i fas.

Våra ledord: Se - Utmana - Stötta har tagits fram för att signalera vad vi står för på WGY. Utmana handlar i många stycken om elevers ansvarstagande för sina studier. Att få arbeta på sin högsta nivå.

Elevernas svar på enkäten kring vilken stöttning de önskar mest ger också vid handen att, förutom stress, så är planering av skolarbete samt mer kunskaper de områden som efterfrågas mest.

För att möta elevernas upplevda stress har pedagogerna åtskilliga gånger valt att dela upp examinationer och prov. Detta efter önskemål från elevhåll.

Elevernas vardagliga inflytande när det rör skolan i stort har denna systematik: klassråd - elevprogramråd - skol- och matråd. Det börjar i det egna klassrummet, går vidare till hela programmet för att sedan, i skol- och matrådet, vara hela skolan tillsammans. Detta sker cirka två gånger per termin, och på det stora skolrådet inleds mötet med ett matråd där skolans kökschef deltar kring mat- och miljöfrågor. Här deltar rektor och administrativ chef.

Utöver diskussion om önskad stöttning har skolråden handlat om det nya gymnasiet. Där har eleverna fått information om den planerade skolan samt fått lämna synpunkter kring bl a färgsättning.

Matråden har bl a följt upp förra årets enkätundersökning kring önskade förändringar kring utbud av mat. Vidare har återkommande diskussioner handlat om varför skolans måste servera ett minskat utbud av animaliska proteiner samt konsekvenser av ekologiska produkter vilka av och till skapat missnöje från elevhåll. Både rörande den politiska ambitionen kring utbud och effekterna av dem.

Tyvärr har inte den elevkår som fanns förra läsåret lyckas forma en ny styrelse efter den

avgående så deras arbete ligger i år vilande.

Analys

Det är mycket tråkigt att elevkåren inte hittat former för fortsättning då vi ser det som en väldigt viktig del kring inflytande.

En studentkommitté finns på skolan och tillsammans med den har planer inför årets student dryftats. I år kommer vi kunna fira den typ av student som alla önska men som fått pausats de senaste två åren. Vissa former för olika aktiviteter har tillsammans med kommittén omarbetats.

Skol- och matrådets arbete tillsammans med skolledning och kökschef känns mycket värdefullt även om närvaron varierat. Uppenbarligen finns ett missnöje med besluten kring skolmatens innehåll vilket tyvärr medför att många elever köper egen mat vilket är olyckligt och kostsamt. Dock är de tidigare årens missnöje med kryddning och olika blandningar borta efter förra årets enkätundersökning och förändringar.

Strukturen med de olika råden är bra. Det så demokrati fungerar och många gånger kan vi antingen förklara varför vissa önskade förändringar inte kan genomföras eller så kan vi tillmötesgå önskemålen. Att kunna möta elevernas önskan om viss uppdelning vid prov och examinationer är exempel på vad dialog leder till.

Branschråd har sakta men säkert börjat genomföras fysiskt vilket är välkommet för oss alla. Elevdeltagandet är värdefullt och erfarenheter utbyts vid mötena.

Frukostmatten är en stor framgång med ett stort antal elever som besöker aktiviteten varje vecka. Det är ett val eleven själv gör och visar på ansvar för de egna studierna. Vi har i år även återstartat försök med svenska och engelska vilket har svårare att attrahera elever.

Det nya gymnasiet har, och kommer framledes göra så, skapat ytor för elevmedverkan. Framförallt kring färger och möbler. Men egentligen är hela konceptet med mycket ljusinsläpp och stora fönster ett uttalat önskemål från elevhåll då man önskar både ljus och möjligheter att se naturen från klassrummen.

Elevernas åsikter kring den egna undervisningen samlas in via mittkursenkäter. Nytt för i år är att varje lärare ska diskutera innehållet med både sina elever och sin närmaste chef utifrån identifierade områden vare sig dessa handlar om att bevara eller utveckla moment. Detta är det enskilt tydligaste inslaget kring elevernas möjligheter till att påverka sin egen vardag vilket kan vara utmanande för personalen.

Samarbetet med grundskolan inför gymnasievalet är något vi ständigt försöker utveckla då valet till gymnasiet är svårt och ett stort ansvar för den enskilde eleven.

Åtgärder

Vi kommer även fortsättningsvis ha strukturen runt de olika råden. Samma sak kommer enkäterna, "mittkurs" och "trygghet och trivsel" bestå då de båda är viktig input i frågor bl a rörande upplevd möjlighet till inflytande.

När det kommer till det egna ansvaret har vi naturligtvis utmaningar kring att medvetandegöra alla elever om detta. Att komma från grundskolan till gymnasiet innebär inte enbart att det egna programvalet är nytt. Eleverna förväntas ta ett stort ansvar för sina studier. Här ser vi att vi behöver samarbeta mer med grundskolorna för att dels förbereda eleverna inför detta men även för att medvetandegöra oss själva kring att vi behöver tänka mer kring vad vi kan förvänta oss av våra nya elever. Steget känns idag som väl stort.

Studieträning/studieteknik är ett mycket viktigt verktyg för att ge elever möjlighet till ansvarstagande och i olika omfattning kommer detta vara ett prioriterat område.

Ett omtag kring elevers frånvaro är nödvändigt och här handlar väldigt mycket om elevernas, men ofta även vårdnadshavarnas, ansvar. Att välja bort närvaro utan att vi får möjlighet att veta vilka bakomliggande orsaker som finns gör vårt arbete svårt. Den psykiska ohälsan är en utmaning som kommer kräva samarbeten med olika myndigheter och regionen. Här måste vi fundera hur vi ska kunna hitta forum för detta.

Många elever uppger att de har deltidsarbete vid sidan av studierna. Förståeligt på ett sätt men förödande på ett annat. Ingen orkar hur många arbetstimmar som helst per vecka men pengar tycks övertrumfa examen hos allt för många.

Som ovan beskrivits kommer hela elevhälsoplanen revideras för att hitta vägar till snabbare identifiering av våra elevers olika behov.

Under våren har vi arbetat mycket med demokratifrågor givet att det är valår. Bokbord och politiska debatter har genomförts vilket är en stor och viktig del i att medvetandegöra eleverna om de demokratiska möjligheter/rättigheter de både har och kommer att ha i livet.

Då vi fortfarande har stora effekter av studier under pandemin kommer våra elever ha stora utmaningar under en ganska lång tid framöver. Vi försöker erbjuda våra elever en mängd olika alternativ för att begränsa det som gått förlorat men upplever att många elever inte orkar ta emot det vi erbjuder i form av anpassningar, extra tid mm vilket leder tillbaka till elevernas mående.

För att kunna ta ansvar måste det finnas ork och tilltro till den egna förmågan. Här har vi en stor utmaning just nu.

3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv

Nuläge och resultat

Gällande utbildningsval arbetar vi hårt för att informera grundskolans elever om vad de olika programmen innebär och kan leda till. Vi önskar alltså för djupa samarbeten med grundskolan för att dels locka fler elever till WGY men även för att elever ska känna att de valt rätt program från start. Felval är svåra att eliminera men önskvärt att minimera. Vi lägger enormt mycket tid på marknadsföring och information.

Vårt årshjul där studie- och yrkesvägledarnas aktiviteter för att arbeta mot målen bifogas. SYV arbetar med enskilda samtal för elever löpande under året. De har även ett nära samarbete med Forsvarsmakten samt universitet och högskolor i regionen och anordnar besök där varje år. Våra program jobbar nära sina respektive branscher via branschråd, och vissa program har samarbeten med högskolor/företag. Vägledarna arbetar med att stärka elevernas självkännetid genom enskilda samtal och gruppvägledande aktiviteter. De samtalar även med eleverna om vidare studier, framtidens arbetsmarknad och efterfrågan/tillgång på kompetens. De har även samtal med eleverna kring individuella val, inriktningsval samt val av programför djupning. Här kan de stödja eleverna till strategiska val för behörighet till vidare studier. De informerar alltid elever som går på yrkesprogram att de har möjlighet att välja kurser för grundläggande behörighet till högskolan. På introduktionsprogrammen arbetar SYV väldigt mycket med klargöranden av svenska utbildningssystemet, möjligheter i form av olika former av vuxenutbildning, och arbetsmarknad.

Det hålls även kontakt med olika aktörer, i form av folkhögskolor eller företag och organisationer som vill komma i kontakt med våra ungdomar. Dessa bjuds in till vårt café där

de kan få möta våra ungdomar och informera om deras verksamheter.

På samtliga yrkesprogram sker kontinuerliga samtal kring framtidens möjligheter inom respektive branscher. APL är en bärande del av yrkesutbildningar. Lärlingsmöjligheten som Handelsprogrammet erbjuder innebär ju en direkt koppling till yrkeslivet.

På de högskoleförberedande programmen förbereds eleverna successivt för högre studier.

Vi är en i riket framstående skola beträffande UF där vi ofta vinner priser.

Nytt för i år är vårt utvecklade samarbete med KomVux och KAA samt vårt gemensamma deltagande i utvecklingsprogrammet - "Fullföljd utbildning" som i förlängningen förhoppningsvis ska förhindra onödiga avhopp samt leda till återgång till studier för de som står utanför gymnasiet idag.

Analysf

Som återkommande beskrivits tidigare ser vi väldigt negativa konsekvenser från pandemin på WGY. Mående, studieresultat och engagemang har påverkats enormt vilket ör att vi fortfarande befinner oss i virvlarna från pandemin. Tack och lov har undervisning kunnat bedrivas på plats men extremt hög sjukfrånvaro har under höst och vinter resulterat i att ambitionerna att reparera tidigare läsårs skador begränsats.

Det mesta vi önskat genomföra har vi kunnat genomföra men resultaten har sviktat. Vid olika samtal med elever visar många en skoltrötthet och vill egentligen bara förvärvsarbeta vilket många redan gör i olika omfattning.

Utvecklingsprogrammet "Fullföljd utbildning" kommer helt rätt i tiden då just detta år visar hur viktigt det är med samarbete mellan våra olika delar i förvaltningen.

När det gäller arbetet med våra egna elever så bedriver vi ett mycket väl fungerande arbete med att försöka koppla elevernas studieval mot framtida karriärval. En stor utmaning vi har i Sverige är att många elever söker sig till högskoleförberedande program utan egentliga avsikter att studera vidare efter avslutade gymnasiestudier. Detta trots att vi på WGY erbjuder samtliga elever som väljer ett yrkesprogram att inom ramen för 2500 poäng kunna erhålla behörighet till högskola.

Värdet av samarbete med grundskolan och grundskolans SYV har beskrivits tidigare Information till elever som ska välja program till gymnasiet är A och O beträffande att minska felval där elever ångrar sig och vill byta program. Samarbetet behöver fortsatt utvecklas så vi, dels, ska bli ett självklart val för kommunens ungdomar men även för att vi tillsammans ska kunna förbereda eleverna inför gymnasiestudierna ännu bättre. Dessutom har kurs- och ämnesplaner förändrats på grund- och gymnasieskolan vilket även det behöver diskuteras mellan våra verksamheter för att minimera glapp mellan där eleverna slutar i åk 9 och där vi tar vid i åk 1.

SYV på WGY arbetar mycket brett och nära eleverna under deras samtliga år på vår skola. De samarbetar mycket fint med samtliga program både vad gäller elever och personal.

Arbetet med UF (ung företagsamhet) är något vi är väldigt framgångsrika i och otroligt stolta över. Här erbjuds även elever på IM att välja gymnasiekurser som handlar om UF.

Åtgärder

Det påbörjade arbetet kring "Fullföljd utbildning" kommer fortsätta. WGY och KAA har på kort tid hittat en rad utvecklingsområden och samarbetsmöjligheter. Önskvärt vore att en av våra SYV:ar kunde bekostas av KAA i lämplig omfattning för att kunna erbjuda unga inom

KAA vägledning. Den möjligheten saknas idag.

Vidare ser vi idag större möjligheter till samarbete med KomVux än vi tidigare gjort. Detta genom verksamhetschefens ledningsgrupp där chefer inom de tre benen hittat samarbetsformer som vi tror kan leda till fina samarbeten framöver.

Mycket av det vi satte som mål inför detta läsår beträffande denna punkt har vi genomfört. De olika samarbetena har berörts. Vidmakthållandet av UF samt att få fler elever att söka WGY har även det fallit väl ut.

En stor utmaning fortfarande är hur och på vilket sätt vi ska informera grundskolans elever om våra program och de fantastiska möjligheter vart och ett av dem ger. Några program med väldigt goda karriärmöjligheter väljs bort i ansökningarna och vi misstänker att namnen på programmen kan vara missvisande i vissa fall. Detta kommer vi försöka analysera och förhoppningsvis vrida lite på till nästa år.

Att många av våra elever på högskoleförberedande program från start saknar ambitioner för fortsatta studier är inte så mycket vi kan påverka. Samtidigt är sysselsättning alltid prio ett för oss och våra elever när det avslutat sina studier hos oss. Men vägen fram till sysselsättning skulle kunna te sig mindre utmanande om elever vågar välja program utifrån den egna ambitionen och mindre utifrån kompisar eller vårdnadshavares påtryckningar.

Fortsatt samarbete med branscher, näringsliv, högskolor och andra former eftergymnasiala studier kommer även fortsättningsvis vara högprioriterat för oss.

Att vi återigen kan besöka mässor och träffa branscher är otroligt värdefullt för våra elever inför deras framtida val.

Westerlundska gymnasiet är en viktig del av Enköping och många aktörer visar återkommande ett stort intresse för att få till samarbeten, besök eller annan typ av nätverkande med elever och personal. Bygget av vår nya skola har ökat detta intresse ännu mer vilket vi enbart ser som positivt.

Vår ambition att vara hela Enköpings självklara gymnasieval där eleverna blir sedda, där de utmanas och där de stötts samtidigt som tryggheten och trivseln är hög kommer vi inte vika i från. Lever vi upp till detta kommer elevernas resultat vändas uppåt igen efter en rad tuffa år.

Kvalitetsredovisning - Enheten för Gymnasieskola, vuxenutbildning och AME T1 2022

Externa utbildningar

Innehållsförteckning

1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv.....	3
---	----------

Bilagor

Bilaga 1: Avslutad utbildning till undersköterskabarnskötare hos Hermo

Bilaga 2: Avslutad yrkesutbildning i ankommun 2021

Bilaga 3: Verksamhetsstatistik VUC per den 15 april 2022

1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv

Nuläge och resultat

Vuxenutbildningen i Enköping tillhandahåller utbildning i svenska för invandrare (SFI), komvux som särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå, komvux på grundläggande och gymnasial nivå samt yrkesutbildningar. Studierna erbjuds i olika former; klassrums- eller distansundervisning. Eleverna kan också välja att läsa i en annan kommun än Enköping.

Externa utbildningar omfattar de upphandlade yrkesutbildningarna till undersköterska och barnskötare. Nuvarande leverantör är Hermods AB. Till de externa utbildningarna räknas även teoretiska kurser samt yrkesutbildningar som köps in från andra kommuner.

En viktig funktion för elevernas utbildningsval för vidare arbete och samhällsliv är studie- och yrkesvägledningen (SYV). SYV medverkar till medvetna och underbyggda val inför studie- och yrkesval. Vägledningssamtalen och informationsinsatser berör följande områden:

- Antagning och behörighetsfrågor
- Individuell studieplanering
- Studieekonomi
- Yrke och arbetsmarknad

Samtal och insatser sker på individ- och gruppnivå, via bokade samtal och via drop in. Bokade samtal erbjuds fysiskt, digitalt eller via telefon, vilket ökar tillgängligheten. Detta har varit en tidigare planerad åtgärd. Upplevelsen idag är att tillgängligheten har ökat. Dock lämnar hemsidan en del att önska.

En utmaning är de personer som är språksvaga och/eller har låg utbildningsnivå. De har svårt att ta till sig informationen. En stor del elever är mellan 20–25 år och har inte fullständig gymnasieutbildning. Det innebär att eleverna behöver individuella och fördjupade studieplaner för att komma vidare.

En del i vuxenutbildningens uppdrag är att samverka med andra myndigheter, skolor, universitet, för att hjälpa eleverna i deras utbildningsval. I Enköping finns redan idag ett nära samarbete med Yrkeshögskolan. Via ReSam, regionen i samverkan, samarbetar Enköping med övriga kommuner i Uppsala län, framförallt inom yrkesutbildningar. Ett utvecklingsområde här är att förbättra samverkan med Västerås folkhögskola samt Arbetsförmedlingen.

En elev i vuxenutbildningen kan ha behov av att kombinera studier i flera av de skolformer som ingår i vuxenutbildningen. Inom ramen för de externa utbildningarna erbjuds detta genom att eleverna har möjlighet att söka kombinationsutbildningar, där studier på SFI och/eller svenska som andraspråk kombineras med gymnasiala yrkesstudier, i andra kommuner. I detta hänseende finns en utmaning i att marknadsföra dessa utbildningar så att eleverna känner till dem.

Analys

Som tidigare nämnt har många elever på vuxenutbildningen annat modersmål än svenska och/eller kort utbildningsbakgrund. Anledningen till detta är att vuxenutbildningen utbildar de personer med annat modersmål än svenska i det svenska språket, samt att en del av uppdraget är att vara ett uttryck för det livslånga lärandet. Personer med kort utbildningsbakgrund söker sig därför till vuxenutbildningen för att komplettera gamla betyg eller söka en yrkesutbildning. Dessa personer har ofta stort behov av studie- och yrkesvägledning varför

vägarna in till SYV måste vara enkla och flexibla.

Västerås folkhögskola är nyetablerade i Enköping varför nya former för samverkan behöver initieras och utarbetas. Arbetsförmedlingen har, i enlighet med sitt uppdrag, minskat sin lokala närvaro i allmänhet, och i Enköping i synnerhet. Trots avsaknad av lokal närvaro finns behovet av samverkan för att få information om de elever med utbildningsplikt och elever i Jobb och Utvecklingsgarantin. Dessa elever hänvisas till Vuxenutbildningen för studier.

Det statsbidrag som kommunerna får ta del av för att finansiera kombinationsutbildningar har utökats. Det har utökats då det finns en tilltro till att språkstudier i kombination med yrkesutbildning snabbar på språkinläringen och för individen närmare arbetsmarknaden och i förlängningen självförsörjning. Enköpings kommun har i dagsläget inte någon kombinationsutbildning i egen regi, men de erbjuds inom den regionala samverkan. (ReSam). För uppmärksamma detta för eleverna behöver informationen tydliggöras i marknadsföringen.

Vidare tror vi att det faktum att komvux inte har en adekvat hemsida där blivande elever kan få information är ett hinder och vi tror att detta kan innebära att vi inte når alla som är i behov och rätt till studier på komvux.

Åtgärder

I följande avsnitt presenteras ett antal åtgärder som syftar till att höja kvaliteten i utbildningen och underlätta och tydliggöra elevernas utbildningsval.

- Bokningssystem där eleven kan välja samtal via teams, telefon och vid behov tolk. Detta arbete är redan påbörjat. Under året säkerställa att detta fungerar.
- Om möjligt utöka informationsinsatserna. Västerås folkhögskola etableras i Enköping varför samarbetet med dem och deras deltagare behöver stärkas. Även gruppinformation på Jobbcentrum och SFI om det svenska utbildningssystemet.
- De yrkesutbildningar, och i synnerhet kombinationsutbildningar, som erbjuds inom regionen lyfts fram på hemsidan för att underlätta ansökningsförfarandet. Vidare kommer möjligheten att annonsera i tidningar att inventeras.
- De mejl- och telefontider som SYV i dagsläget erbjuder kommer att ses över. Behovet av vägledning inför studie- och yrkesval är fortsatt stort varför en översyn behövs göra.
- Trots att Arbetsförmedlingen inte finns lokalt representerade i Enköping hitta fungerande former för samverkan och informationsutbyte. Detta är arbete som i skrivande stund är påbörjat.
- För att ge en mer nyanserad bild om verksamheten så kommer möjligheten att få presentera oss på samma sätt som kommunens gymnasium att ses över. Detta innebär i realiteten att hemsidan behöver ses över.

Kvalitetsredovisning - Enheten för Gymnasieskola, vuxenutbildning och AME T1 2022

Komvux

Innehållsförteckning

1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv.....	3
---	----------

Bilagor

Bilaga 1: Beskrivning av vuxenutbildningen 2022

Bilaga 2: verksamhetsstatistik vux april 2022

1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv

Nuläge och resultat

Vuxenutbildningen i Enköping tillhandahåller utbildning i svenska för invandrare (SFI), komvux som särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå, komvux på grundläggande och gymnasial nivå samt yrkesutbildningarna. Se bilaga. Verksamheten flyttade in i nya lokaler våren 2021 och delas med Yrkeshögskolan, Jobbcentrum och Integrationsenheten.

För att ge eleverna ett bra underlag för val av utbildning och yrke jobbar lärarna på Komvux nära studie- och yrkesvägledarna. De individuella studieplanerna (iup) följs upp av lärarna och är en viktig grund i arbetet för syv. Syv informerar också om aktuella behov i arbetslivet och studier som krävs för det. Vägledarna upplever att inte alla elever som behöver kommer på samtal.

Vi kan se att elever under 45 år är mer angelägna att prata om vidare studier. De med liten eller ingen utbildningsbakgrund är mer nöjda med en utbildning på grund- eller gymnasienivå, och de med en längre utbildningsbakgrund är mer intresserade av att gå vidare till högre utbildning.

För att motverka begränsningar av val som grundar sig i föreställningar om kön, social och / eller kulturell bakgrund så är vår målsättning att inte lägga in några värderingar i elevernas val av utbildning, ha ett neutralt förhållningssätt och använda uppgifter med ett jämställt förhållningssätt.

Vårt digitala system har en del begränsningar gällande dokumentation av elevernas studier. Vi har precis inlett ett arbete med SKR där bland annat arbetet med elevers individuella studieplan, och dokumentationen, ska ses över.

För att eleverna ska kunna använda sig av tidigare kunskaper och erfarenheter så utgår lärarna ifrån samhällsfrågor som knyter an till vardagsnära situationer och kopplar det till elevernas erfarenheter och tidigare kunskaper. Längden på tidigare skolbakgrund spelar roll i hur väl du förstår olika samhällsfrågor. För att utveckla djupare kunskaper så jobbar lärarna transspråkande.

Lärarna på SFI förmedlar också kontakt till organisationer som på olika sätt arbetar med samhällsfrågor och att träna svenska i samtal, bland annat anordnar Rotary café för kvinnor där de pratar om olika samhällsfrågor och en grupp som erbjuder samtalspromenader för att träna svenska språket.

Verksamheten har olika sätt att nå ut med information, bland annat genom besök på gymnasiet, öppet hus och i medier. Den hemsida som nu finns för vuxenutbildningen är inte så bra och ger endast allmän information. Det finns en önskan om en liknande som gymnasiet har.

Analys

Studie- och yrkesvägledaren (syv) har en viktig roll vid den individuella studieplanen (iup) och i samtalen kring vidare studier och yrkesval. Vi ser att många elever inte använder sig av syv på ett sätt som de skulle behöva så detta är något vi behöver arbeta vidare kring. Vad detta står för vet vi i dagsläget inte, det kan hänga samman med att de med längre utbildningsbakgrund är mer angelägna om att komma på samtal och att vi idag har många som har en kortare utbildningsbakgrund. Vi har idag många elever som upplever att de inte har

haft samtal med syv och det beror just nu på att alla syv inte har varit på plats under en kortare period.

Att det är de med längst studiebakgrund som har intresse för högre studier är något som stärks i forskning och något som också vi ser på skolan. Vår utmaning är att fånga de med kortare eller ingen utbildningsbakgrund och ge dem en utbildning för att bli anställningsbara. Då vi ser att allt fler elever kommer till oss med en mycket liten eller obegränsad studiebakgrund så tar studierna längre tid innan de kan gå vidare med studier eller arbete.

I vårt arbetet med att motverka begränsningar i val utifrån kön, ålder eller norm så är det svårt att mäta resultatet av arbetet. Lärarna ser att längden på tidigare skolbakgrund spelar roll i valet som eleverna gör, oavsett ålder och kön. Vi behöver jobba vidare med att säkra att vi motverka begränsningar.

Att det digitala systemet inte riktigt kan dokumentera på ett sätt som vi vill är något som vi ska undersöka om det är möjligt att justera. Vi ser en stor vinst i att eleverna själva kan se sin iup för att påminnas om vad som är sagt och vilka målen är.

Det finns ett samarbete med externa aktörer som både syftar till att stärka språket men också ge eleverna en insyn i samhället och utöka sitt kontaktnät. I samarbetet kommer eleverna i kontakt med flertal yrken och studievägar, vilket vi hoppas ska hjälpa eleverna i deras val. När vi ser att eleverna kan använda sig av sina egna erfarenheter och kunskaper så ökar engagemangen. Något som användandet av transspråkandet hjälper till med.

Att inte Komvux har en hemsida där blivande elever kan gå in och få relevant information om vad skolan har att erbjuda är ett hinder och vi tror att vi tappar en del elever på det viset. Idag är många färre som läser på grundläggande nivå än 2021 (se bilaga) och till viss del beror det på att många fler väljer utbildningar på distans, men kan också bero på att informationen inte är så synlig.

Åtgärder

För att alla elever ska ha en digital individuell studieplan som de har tillgång till och att det finns en samsyn kring dokumentationen gällande "vart", "vad" och "hur" kommer vi att ta kontakt med Tieto (dokumentationssystemet) för att kunna skriva studieplaner som är synliga för elev och kan följas upp, både inom LGG och SFI.

För att utöka elevernas kunskaper om vilka jobb som finns och vad som krävs för att få dem kommer vi att fortsätta vårt arbete i att samarbeta med företag och föreningar som finns i kommunen. Det kan vara t ex yrkesgrupper som presenterar sig på skolan, föreningar som berättar om sin verksamhet eller några av arbetsförmedlingens insatser.

För att mer få syn på hur eleverna väljer utifrån kön, ålder och tidigare utbildningsbakgrund så kommer vi att se över de enkäter som går ut till eleverna några gånger om året. Detta arbete ingår i det som skolan gör med SKR men också i arbetet med att minska antalet avhopp

I arbetet tillsammans med SKR så är en översyn av vårt digitala system en åtgärd, där administrationen i kontakt med systemansvarig ser över vilka justeringar som är möjliga.

För att ge eleverna utökade möjligheter till studier ska vi se över samarbetet med externa aktörer, bland annat Västerås folkhögskola som har en filial i kommunen. Inledningsvis handlar det om elever som läser inom ramen för studieplikten (de som kommer till Sverige med mycket liten eller ingen studiebakgrund), men också för olika kombinationsutbildningar.

Vi fortsätter med de samarbeten som redan finns och arbetar sedan för att utöka dessa,

kommer inte att påbörjas förrän till hösten. Vi behöver hitta former för att utvärdera dessa för att kunna utveckla

För att kunna ge tydligare information om verksamheten så ska vi se över möjligheten att få presentera oss på samma sätt som kommunens gymnasium. Detta sker genom att rektor tar kontakt med förvaltningens kommunikatörer och gymnasiets administrativa chef.

Kvalitetsredovisning - SoU T1 2022

Verksamhet för stöd och utveckling

Innehållsförteckning

1	Normer och värden	3
2	Elevs ansvar och inflytande	5
3	Skola och hem	6

1 Normer och värden

Nuläge och resultat

Enhetscheferna inom **elevhälsa** respektive **modersmål** beskriver ett intensifierat arbete med läroplanens kapitel 1 och 2. Detta både utifrån ett identifierat behov av förankring, men även utifrån de förändringar Lgr 22 innebär.

Elevhälsan har arbetat kring mål och förväntningar för alla verksamma professioner, men även för specifika yrkesgrupper. Enheten har problematiserat för att synliggöra vad som görs utifrån uppdragen gällande normer och värden och hur detta arbetet synliggörs.

För modersmåsenheten har tidigare nulägesanalyser visat att normer och värden inte varit synligt i arbetet på samma sätt som läroplanens kursplaner. Detta har därför uppmärksammats och aktivt lyfts fram i arbetet tillsammans med medarbetarna. Inom kommunen deltar Modersmåsenhetens enhetschef i ett nystartat nätverksarbete kring nyanländas lärande i ett perspektiv från förskoleklass till vuxenutbildning.

Båda enhetscheferna lyfter fram samarbetet med enheten för grundskolestöd, ett samarbete som utvecklats under året.

Samarbetet mellan enhetschef för elevhälsan och enhetschef grundskolestöd bygger på att skapa ett helhetstänk kring eleven och ett hållbart arbete utifrån de insatser som görs på grupp- och organisationsnivå.

Enhetschef modersmål och enhetschef grundskolestöd förenas i ett utvecklingsarbete kring planering av mottagande och studiehandledning. Under året deltar båda enhetscheferna i det regionala nätverket för nyanlända elever under ledning av Stockholms universitet.

Inom verksamhetsgrenen Stöd- och utveckling (SoU) som helhet, har kapitel 1 och 2 lyfts vid gemensam konferens. Fokus har varit de tillägg och förändringar som nu görs i Lgr 22. Behov av samverkan och samsyn i detta uppdrag har identifierats och arbetet är under utveckling.

Många av de fortbildningsinsatser som genomförts i **Forsknings- och utvecklingsenhetens (FoU)** regi, har satt fokus på det gemensamma värdegrundsuppdragen i Läroplanens kap. 1 och 2, t.ex. det pedagogiska seminariet "Den utforskande spiralen", forskningscirkeln "Forskningslitteracitet, likvärdighet och segregation", projekt kring skolfrånvaro i samarbete med "Nära vård" samt kommungemensam fortbildning kring AST/NPF.

Kommunens satsning via SKR "Fullföljd utbildning" är ytterligare ett bra exempel på hur man kan stärka kedjan för eleverna i alla skolformer och uppmärksamma allas ansvar för att förebygga och motverka skolfrånvaro och skolavhopp. I arbetet ingår SoU-enheten.

Analys

I T1 2021 ringades utvecklingsområden in för SoU- enheten, både i sin helhet och för dess enskilda delar. Positiva förflyttningar har gjorts och diskuteras här mer i termer av märkbare förflyttningar, än av mätbara sådana.

För SoU-enheten i sin helhet poängterades vikten av att lyfta frågor kring normer och värden i hela enheten för att skapa en gemensam riktning, samsyn och förståelse för uppdraget. En märkbar utveckling är definitivt medarbetarnas ökade medvetenhet kring det gemensamma uppdraget. Viktigt är dock att hålla arbetet levande för att därigenom allt mer omsätta uppdragen i praktisk handling.

För elevhälsans del formulerades en önskad riktning: "*För att maximalt kunna nyttja den*

kompetens som finns inom elevhälsan, behöver kompetens och roller synlig- och tydliggöras, verksamheten i allt högre grad inriktas mot främjande och förebyggande arbete, och en likvärdighet i arbetet mellan de olika skolorna skapas." Ett märkbart steg i rätt riktning, har tagits genom utarbetande av en gemensam verksamhetsplan. Chefsbyten har dock gjort att kontinuiteten i arbetet brutits och arbetet saktats av. Av avgörande betydelse är samarbetet mellan enhetschef för elevhälsan/elevhälsan och rektorerna, ett samarbete som delvis förbättrats genom elevhälsochefs större synlighet i rektorsmöten och närmande mellan elevhälsochef och enhetschef för grundskolestöd. Samarbetet har förstärkt medvetenheten om att elevhälsan och grundskolestöd inte kuggar i varandra och att detta tyvärr påverkar kvaliteten negativt på insatser för eleverna. Även samarbete mellan grundskolestöd och modersmål lyfts som nödvändiga för ett framgångsrikt arbete kring elever, men också när det gäller resursnyttjande och effektivitet.

Elevhälsan delta inom "Nära Vård" i en arbetsgrupp kring Suicidprevention och har aktivt drivit ett projekt kring främjande av skolnärvaro på Fjärdhundraskolan. Suicidpreventionsgruppen har ännu inte kommit med någon slutredovisning. Skolnärvaroprojektet är inte avslutat, men positiva signaler kommer kring de samarbeten mellan förvaltningar som där sker.

Att samarbete på många sätt är avgörande för framgång framträder tydligt i vårt arbete. Detta gäller inom egen förvaltning, med andra förvaltningar och externa aktörer.

Slutrapport för forskningscirkeln "Forskningslitteracitet, likvärdighet och segregation" kommer under hösten. Åtgärderna som där presenteras förväntas ge fördjupade kunskaper kring likvärdighet och segregation för vidare arbete för en likvärdig skola.

Åtgärder

Utifrån det som redovisats ovan identifieras följande utvecklingsområden och åtgärder:

- För SOU i sin helhet bör arbetet med förankring och tydliggörande av det gemensamma uppdraget i läroplanens kap. 1 och 2 fortgå och fördjupas.
- Elevhälsan:
 1. Se över hur kompetenser nyttjas i ett förebyggande och främjande arbetet.
 2. Göra en förflyttning från arbete på individnivå till mer förebyggande och främjande insatser på grupp-och organisationsnivå.
 3. Fortsatt arbete med att se över hur kompetens och tid, inom ramen för elevhälsoarbetet i skolan används, och vad som bäst gagnar eleverna.
 4. Arbeta fram och dela goda exempel för kvalitetssäkring och ökad likvärdighet mellan grundskolestöd och elevhälsan.
 5. Intensifiera samarbetet med rektorerna t.ex. tydliggöra roll enhetschef (arbetsgivare) och roll rektor (uppdragsgivare).
 6. Vara en del av slutförandet och rapporten av projektet "Främjande av skolnärvaro".
 7. Fortsatt vara en aktiv samarbetspart i arbetet "Nära Vård".
- Modersmål:

1. Inför införandet av kommande läroplan Lgr 22- se över att nuvarande arbete ligger i linje med det nya innehållet i kommande läroplan.

2. Implementera ny strategi för studiehandledning tillsammans med grundskolestöd.

- FoU

Slutrapportera forskningscirkeln "Forskningslitteracitet, segregation och likvärdighet" och utifrån denna driva arbetet med föreslagna åtgärder.

2 Elevers ansvar och inflytande

Nuläge och resultat

Enhetschef för **modersmål** beskriver att modersmålsundervisningen sker utanför ordinarie skoltid och att detta i sig förutsätter ett personligt ansvarstagande av eleven. Undervisning sker till största del på plats i en grupp eller i en "en till en" situation. Fjärrundervisning förekommer, vilket innebär att eleven är på plats i skolan och med stöd av skolpersonal genomför undervisning, enskilt eller i grupp, med modersmåls lärare digitalt i nutid. Den påskyndade digitala kommunikationen har satt elevers ansvarstagande/delaktighet och pedagogers förmåga att understödja dessa processer på prov. Vidare lyfter enheten att verktyg saknas när det gäller att identifiera märk- eller mätbara effekter för modersmålsundervisningen av det uppdrag som ges i kapitel 1 och 2. Detta har också lyfts i tidigare kvalitetsredovisningar.

Elevhälsans förebyggande och främjande arbete handlar mycket om att sätta eleven i fokus - att lyhört lyssna in dennes behov, tankar och önskningar och därmed, genom delaktighet, förstärka elevens möjlighet att utifrån ålder och mognad ta ansvar för sitt liv. Elevhälsan fungerar också ofta som elevens språkrör, när så behövs. För att utveckla elevers delaktighet arbetar elevhälsan med framtagande av en digital elevhälsoenkät. Enkäten provas nu, för att senare utvärderas. Tillgång till digitala verktyg är en förutsättning. Vidare arbetar kuratorerna med informationsspridning via sociala medier. Trygghetsarbetet lyfts som ett arbete på enhetsnivå som skapar delaktighet och möjlighet att påverka för elev. Sex- och samlevnadsområdet förstärks i Lgr22, vilket aktualiserar frågor om hur vuxna pratar om samrelation och om de vuxnas normkritiska förhållningssätt.

Sedan tidigare är elevers ansvar och delaktighet ett område som identifierats som ett angeläget fortbildningsområde. **Forsknings- och utvecklingsenheten** (FoU) har getts uppdraget, men tyvärr inte ännu hittat någon som skulle kunna hålla i en sådan kompetensutveckling.

Analys

Modersmålsundervisningen genomförs utanför ordinarie skoltid. Detta ställer höga krav på elevens ansvarstagande. Det kan även innebära konflikter med aktiviteter och andra intressen som ligger på fritiden. Även kulturella krockar, som olika förväntningar inom familjen på deltagande, prestation och resultat av modersmålsundervisningen kan påverka elevens motivation att delta. Betygsresultaten och de skriftliga omdömen som redovisas i Infomentor och tas upp under elevens utvecklingssamtal visar på studierelaterade resultat. Det som saknas är elevens bild av undervisningen t.ex. trivsel, trygghet, meningsfullhet och möjlighet att påverka undervisningens innehåll. Detta är märkbara mål, som borde vara betydelsefulla för skolan i vidare arbete. Det är en information som behöver förmedlas vid övergångar mellan olika stadier och till fortsatt utbildning efter grundskola.

Att **elevhälsoenkäten** blir digital skapar en möjlighet för elev och vårdnadshavare att ha goda samtal hemma kring frågorna och det i sin tur kan skapa utrymme för fylligare svar. Arbetet är nytt och det blir spännande att följa.

Beskrivning av trygghetsarbetet, där främst kurator är involverad från elevhälsans del,

uppvisar stora skillnader på enhetsnivå - hur långt man kommit i att utveckla detta arbete, vilka effekter arbetet ger och hur eleverna involveras i arbetet.

Normkritiskt förhållningssätt har lyfts tidigare genom HBTQ certifiering och det finns fortsatt spår av det i elevhälsans personalgrupp.

Åtgärder

För **modersmåls**undervisningen gäller det att fortsatt arbeta med att skapa möjligheter och rutiner för elevernas delaktighet och ansvarstagande. Särskilt utmanande blir detta när undervisning och möten mellan elev och pedagog sker digitalt. För att få en nulägesbild kring elevers upplevelse av de mer mjuka värdena som känslan av delaktighet, trygghet och trivsel m.m. måste enheten skapa ett utvärderingsverktyg.

Elevhälsan arbetar vidare med att implementera den digitala elevhälsoenkäten. Vidare kan nya medarbetare behöva stärkas i att ge utrymme för eleven att uttrycka sina tankar i mötet med elevhälsan.

FoU fortsätter att bevaka möjligheten till fortbildning inom området.

3 Skola och hem

Nuläge och resultat

En god kontakt med elevernas vårdnadshavare är av stor och avgörande betydelse för elevens mående och kunskapsinhämtning.

Enheten för **modersmål** beskriver modersmålslärares stora betydelse i egenskap av "kulturbyggare". Modersmålslärares får ofta en mycket god kontakt med hemmen och är behjälpliga på många olika sätt.

Under nuvarande läsår har signaler framkommit att samverkan mellan hemmet och Modersmålsenheten också måste beröra de frågor som rör ryktesspridning kring orosanmälningar från skolan till socialtjänsten. Ett klargörande möte har genomförts mellan socialtjänst, modersmålsenheten, elevhälsan och integrationsenheten.

Elevhälsans samarbete med vårdnadshavare är till viss del lagstadgat, men även insatser av mer frivillig karaktär är viktiga att genomföra i dialog med vårdnadshavarna. Det finns osäkerhet kring orosanmälan. Den medicinska ansatsen har på några skolor svårt att möta vårdnadshavare och elev samtidigt i avsedda lokaler, då de inte är anpassade för professionen. Det blir trångt och behöver möbleras om. Ytterligare utmaningar finns i att skolor skriver in och ut elever utan information till elevhälsans medicinska ansats. Det skapar osäkerhet i underlag och föräldrasamverkan. Hälsoinformation ska skapas och ska finnas tillgänglig. Flerspråkigheten är en utmaning.

Analys

Modersmålsenheten har en viktig roll som informationskanal mellan skola och hem. En modersmålslärare är oftast den första kontakten familjen har med skolan. Modersmålsläraren besitter den kulturella förståelsen för vad eleven och familjen bär med sig från hemlandet och eventuellt skolsystem. Modersmålslärare är också ofta den medarbetare som följer eleven genom flera stadier i grundskolan, och blir därmed en nyckelperson i elevens skolgång och i samarbetet med vårdnadshavare. För modersmålsläraren blir det viktigt att inte bara ha fokus på kunskapsutvecklingen, utan även på trivsel och eventuella indikationer som visar att

insatser behöver göras. Vidare bör modersmåsläraren ha kunskap om var man som vårdnadshavare kan få stöd och utbildning om skolsystemet eller socialtjänstens tjänster. Att ta vara på och utveckla modersmåslärarens kompetenser i dessa avseenden, är ett utvecklingsområde, men även att tydliggöra och avgränsa uppdraget. Enheten lyfter även behovet av att enhetschef finns med i såväl interna som externa processer som berör denna grupp av elever.

I samarbetet med vårdnadshavare identifierar **elevhälsan** flera utvecklingsområden. Det första är behovet av att stärka den gemensamma medvetenheten kring hur svåra samtal med vårdnadshavare utformas. Vidare lyfts osäkerhet kring anmälningar till socialtjänsten, brister i skolornas hantering av elever med skyddad identitet, bristfällig information till elevhälsan vid skolors in- och utskrivning av elever samt undermåliga lokaler som inte rymmer elev och vårdnadshavare vid gemensamma möten.

Den digitala hälsoenkäten har som avsikt att fördjupa samtalet mellan elev och vårdnadshavare innan hälsobesök.

Åtgärder

Utifrån den analys som gjorts behöver **modersmåslärarna** stärkas, men också avgränsas, i sitt "brobyggande uppdrag". Samarbetet med övriga funktioner på respektive skolenhet måste tydliggöras. Hur ska informationsöverföring ske till och från t.ex. ansvarig mentor och skolledning? När och hur ska elevhälsan kopplas in? Ett uppdrag ges till enhetschef att se över hur rutiner ser ut och hur dessa eventuellt bör tydliggöras och stärkas.

Modersmålsenheten bör vidare vara aktivt deltagande när det gäller att vara med och ta ansvar för och påverka processer kommunalt och regionalt inom detta område.

För **elevhälsan** behöver följande åtgärder vidtas:

- En gemensam mall för svåra samtal med vårdnadshavare tas fram.
- Eventuella tveksamheter kring orosanmälningar klarläggs.
- Samtal med rektorer om gemensam hantering av inskrivning av elever.
- Lyfta problematiken kring GDPR info som skickas via mejl gällande elever samt se över och skapa en rutin för hantering av elever med sekretess för att säkra skyddet och tryggheten för barnet och hemmet
- Översyn av mottagningslokaler